

**EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME**

Փաստաթղթեր Մարդու իրավունքների նվիրութական
դատարան դիմուլ ցանկացողների համար

Մարդու իրավունքների մասին Կոնվենցիա	էջ 3
Դիմումի ձևաթուղթ	մեջտեղի էջեր
Դիմողների համար նախատեսված Ծանոթագրություն	էջ 28
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթվեր	էջ 33
Լիազորագրի ձև	էջ 35

ԿԱՐԵՎՈՐ Է

Մինչև Մարդու իրավունքների նվիրութական դատարան դիմուլու հնարավորության վերաբերյալ որոշում կայացնելը, Դուք պետք է ուշադիր կարդաք Կոնվենցիան և դիմոդների համար նախատեսված Ծանոթագրությունը:

Եթե՞ Ձեր գործը համապատասխանում է այդ տեքստերում նշված պահանջներին, Դուք պետք է առանձնացնեք և լրացնեք դիմումի ձևաթուղթը (մեջտեղի էջեր)՝ համաձայն Ծանոթագրության մեջ նշված ցուցումների: Ի նկատի ունեցեք, որ լիազորագրի ձևը պետք է նույնականացնել միայն այն դեպքում, եթե դուք արդեն ունեք ներկայացուցիչ:

Կոնվենցիա մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին՝

փոփոխված 11-րդ և 14-րդ
Արձանագրություններով

ներառյալ 1-ին, 4-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 12-րդ և 13-րդ
Արձանագրությունները

Version arménienne/Armenian version/
Հայերեն տարբերակ

Կոնվենցիայի տեքստը նախկինում փոփոխվել է համաձայն 1970 թ. սեպտեմբերի 21-ին ուժի մեջ մտած 3-րդ Արձանագրության, 1971 թ. դեկտեմբերի 20-ին ուժի մեջ մտած 5-րդ Արձանագրության և 1990 թ. հունվարի 1-ին ուժի մեջ մտած 8-րդ Արձանագրության, որը ընդգրկում է նաև 2-րդ Արձանագրության տեքստը, դրույթների, որը 1970 թ. սեպտեմբերի 21-ին ուժի մեջ մտնելուց հետո նրա 5-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն Կոնվենցիայի բաղկացուցիչ մասն է: Բոլոր դրույթները, որոնք լրացվել կամ փոփոխվել են այս Արձանագրություններով, փոխարինվել են 1998 թ. նոյեմբերի 1-ին ուժի մեջ մտած 11-րդ Արձանագրությամբ: Վերջինիս ուժի մեջ մտնելուց հետո դադարել է գործել 1994 թ. հոկտեմբերի 1-ին ուժի մեջ մտած 9-րդ Արձանագրությունը, իսկ 10-րդ Արձանագրությունը կորցրել է իր նպատակը:

Կոնվենցիայի և դրան կից արձանագրությունների ստորագրությունների և վավերացումների ընթացիկ վիճակը, ինչպես նաև հայտարարագրերի և վերապահումների ամբողջական ցուցակը առկա են <http://conventions.coe.int> կայքում:

Մարդու իրավունքների նվիրության դատարանի Քարտուղարություն
2010 թ. հունիս

Կոնվենցիա մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին

(4-ը նոյեմբերի, 1950 թ., Հռոմ)

Սույն Կոնվենցիան ստորագրած կառավարությունները, լինելով Եվրոպայի խորհրդի անդամներ,

Նկատի ունենալով 1948 թ. դեկտեմբերի 10-ին Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր ասամբլայի հոչակած Մարդու իրավունքների համընդհանուր հոչակագիրը,

Նկատի ունենալով, որ սույն հոչակագիրը նպատակ ունի ապահովելու այնունից հոչակած իրավունքների համընդհանուր և արդյունավետ ճանաչումն ու պահպանումը,

Նկատի ունենալով, որ Եվրոպայի խորհրդի նպատակն իր անդամների միջև առավել միասնություն ձնոր քննիլու է, և որ այդ նպատակին հասնելու միջոցներից մեկը մարդու իրավունքների ու հիմնարար ազատությունների պահպանումը և հետագա իրականացումն է,

Կրկին հավաստելով իրենց խորին հավատը այդ հիմնարար ազատությունների նկատմամբ, որոնք արդարության ու խաղաղության հիմքն են աշխարհում, և որոնց լավագույն պահպանումը կախված է, մի կողմից, քաղաքական արդյունավետ ժողովրդավարությունից և, մյուս կողմից,

մարդու՝ դրանց վերաբերող իրավունքների ընդհանուր ըմբռնումից ու պահպանումից, **համակված վճռականությամբ՝** որպես միանական հայացքներ և քաղաքական ավանդությունների, իդեալների, ազատության և իրավական պետության ընդհանուր ժառանգություն ունեցող Եվրոպական ներկրների կառավարություններ՝ առաջին քայլերն անել համընդհանուր հոչակագրում ամրագրված որոշ իրավունքների հավաքական իրականացման ճանապարհին,

համաձայնեցին ներքոհիշյալի շուրջ.

Հոդված 1.

Մարդու իրավունքները հարգելու պարտականությունը

Բարձր պայմանագրություն կողմերն իրենց իրավագորության ներք գտնվող յուրաքանչյուրի համար ապահովում են այն իրավունքներն ու ազատությունները, որոնք սահմանված են սույն Կոնվենցիայի I բաժնում:

ԲԱԺԻՆ I

ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ ԵՎ ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հոդված 2.

Կյանքի իրավունք

1. Յուրաքանչյուրի կյանքի իրավունքը պաշտպանվում է օրենքով: Ոչ մեկին չի կարելի դիտավորությամբ զրկել կյանքից այլ կերպ, քան ի կատարումն դատարանի կայացրած դատավճռի՝ այն հանգագործության համար, որի կապակցությամբ օրենքով նախատեսված է այդ պատիժը:

2. Կյանքից զրկելը չի համարվում սույն հոդվածի խախտում, եթե այն հետևանք ուժի գործադրման, ինչը բացարձակապես

անհրաժեշտ է՝

ա. ցանկացած անձի անօրինական բռնությունից պաշտպանելու համար,
բ. օրինական ձերբակալում իրականացնելու կամ օրինական հիմքերով կալանավորված անձի փախուստը կանխելու համար,

գ. խոռվությունը կամ ապստամբությունը ձնշելու նպատակով օրենքին համապատասխան գործողություն ձեռնարկելու համար:

Հոդված 3.

Խոշտանգումների արգելում

Ոչ ոք չպետք է ենթարկվի խոշտանգումների կամ անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի կամ պատժի:

Հոդված 4.

Ստրկության և հարկադիր աշխատանքի արգելում

1. Ոչ ոք չպետք է պահվի ստրկության մեջ կամ անազատ վիճակում:
2. Ոչ ոք չպետք է պարտադիր կամ հարկադիր աշխատանք:
3. Սույն հոդվածի նպատակների համար «պարտադիր կամ հարկադիր աշխատանք» հասկացությունը չի ներառում
 - ա. ցանկացած աշխատանք, որը սովորաբար պահանջվում է կատարել սույն Կոնվենցիայի 5-րդ հոդվածի դրույժների համաձայն կալանքի տակ գտնվելու կամ նման կալանքից պայմանականորեն ազատված լինելու ընթացքում,
 - բ. զինվորական բնույթի ցանկացած ծառայություն, իսկ այն նրկըներում, որտեղ օրինական է ճանաչվում զինվորական ծառայությունից իրաժարվելը՝ համոզմունքներից նենելով՝ պարտադիր զինվորական ծառայության փոխարեն նշանակված ծառայությունը,
 - գ. ցանկացած ծառայություն, որը պարտադիր է բնակչության կյանքին կամ բարենկացնելու սպառնացող արտակարգ դրույթան կամ աղենտի դեպքում,
 - դ. սովորական քաղաքացիական պարտականությունների մաս կազմող ցանկացած աշխատանք կամ ծառայություն:

Հոդված 5.

Ազատության և անձնական

անձնության իրավունք

1. Յուրաքանչյուր ոք ունի ազատության և անձնական անձնության իրավունք: Ոչ ոքի չի կարելի ազատությունից գրել այլ կերպ, քան հետևյալ դեպքերում և օրենքով սահմանված կարգով:

- ա. անձին օրինական կերպով կալանքի տակ պահելը իրավասու դատարանի կողմից նրա դատապարտվելուց հետո,
- բ. անձի օրինական ձերբակալումը կամ կալանավորումը դատարանի օրինական կարգադրությանը չներարկվելու համար

կամ օրենքով նախատեսված գանկացած պարտավորության կատարումն ապահովվուի նպատակով,

գ. անձի օրինական կալանավորումը կամ ձերբակալումը՝ իրավախախոռում կատարած լինելու հիմնավոր կասկածի առկայության դեպքում նրան իրավասու օրինական մարմնին ներկայացնելու նպատակով կամ այն դեպքում, եթե դա հիմնավոր կերպով անհրաժեշտ է համարվում նրա կողմից հանգագործության կատարումը կամ այն կատարելուց հետո նրա փախուստը կանխելու համար,

դ. անշափահասին կալանքի վերցնելը օրինական կարգադրության հիման վրա՝ դաստիարակչական հսկողության համար, կամ նրա օրինական կալանավորումը՝ նրան իրավասու իրավական մարմնին ներկայացնելու նպատակով,

ե. անձանց օրինական կալանքի վերցնելը՝ վարակիչ հիվանդությունների տարածումը կանխելու նպատակով, ինչպես նաև հոգեկան հիվանդներին, գիննմուներին կամ թմրամոլներին կամ թափառաշրջիկներին օրինական կալանքի վերցնելը,

զ. անձի օրինական կալանավորումը կամ ձերբակալումը՝ նրա անօրինական մուտքը նրկիր կանխելու նպատակով, կամ այն անձի օրինական կալանավորումը կամ ձերբակալումը, որի դեմ միջոցներ են ձեռնարկվում նրան արտաքսելու կամ հանձնելու նպատակով:

2. Յուրաքանչյուր ձերբակալված իրեն հասկանալի լեզվով անհապաղ տնդեկացվում է իր ձերբակալման պատճառների և ներկայացվող ցանկացած մեղադրանքի մասին:

3. Սույն հոդվածի 1-ին կետի «գ» ենթակետի դրույթներին համապատասխան ձերբակալված կամ կալանավորված յուրաքանչյուր ոք անհապաղ տարվում է դատավորի կամ այլ պաշտոնատար անձի մոտ, որն օրենքով լիազորված է իրավանացնելու դատական իշխանություն և ունի ողջամիտ ժամկետում դատաքննության իրավունք կամ մինչև դատաքննությունն ազատ արձակելու իրավունք: Ազատ արձակումը կարող է պայմանավորվել դատաքննության ներկայանալու նրաշխիքներով:

4. Յուրաքանչյուր ոք, ով ձերբակալման կամ կալանավորման պատճառով զրկված է ազատությունից, իրավունք ունի

Վիճարկելու իր կալանավորման օրինականությունը, որի կապակցությամբ դատարանն անհապաղ որոշում է կայացնում և կարգադրում է նրան ազատ արձակել, եթե կալանավորումն անօրինական է:

5. Յուրաքանչյուր ոք, ով, ի խախտումն սույն հոդվածի դրույթների, ձեռքակալման կամ կալանավորման զոհ է դարձել, իրավունք ունի հայցի ուժով օժտված փոխառություն:

Հոդված 6

Արդար դատաքննության իրավունք

1. Յուրաքանչյուր ոք, եթե որոշում են նրա քաղաքացիական իրավունքներն ու պարտականությունները կամ նրան ներկայացված ցանկացած քրեական մեղադրանքի առնչությամբ, ունի օրենքի հիման վրա ստեղծված անկախ ու անաշառ դատարանի կողմից ողջամիտ ժամկետում արդարացի և հրապարակային դատաքննության իրավունք: Դատավճիռը հրապարակվում է դրուաց նիստում, սակայն մամուլի ներկայացուցիչների և հանրության ներկայությունը կարող է չթույլատրվել ամբողջ դատաքննության կամ նրա մի մասի ընթացքում ժողովրդավարական հասարակության մեջ քարոյականության, հասարակական կարգի կամ պետական անվտանգության շահենքի ելնելով, եթե դա են պահանջում անշափահասների շահենքը կամ կողմենի մասնավոր կյանքի պաշտպանությունը, կամ այնքանով, որքանով դա, դատարանի կարծիքով, հատուկ հանգամանքների բնորումով խիստ անհրաժեշտ է, եթե հրապարակայնությունը կխախտել արդարադատության շահենքը:

2. Յուրաքանչյուր ոք, ով մեղադրվում է քրեական հանգագործություն կատարելու մեջ, համարվում է անմեղ, քանի դեռ նրա մեղավորությունն ապացուցված չէ օրենքին համապատասխան:

3. Քրեական հանգագործություն կատարելու մեջ մեղադրվող յուրաքանչյուր ոք ունի հետևյալ նվազագույն իրավունքները.

ա. իրեն հասկանալի լեզվով անհապաղ ու հանգամանորմն տեղեկացվելու իրեն ներկայացված մեղադրանքի բնույթի և հիմքի մասին,

բ. բավարար ժամանակ ու հնարավորություններ՝ իր պաշտպանությունը

նախապատրաստելու համար,

գ. պաշտպանելու իրեն անձամբ կամ իր ընտրած դատապաշտպանների միջոցով կամ, եթե նա բավարար միջոցներ չունի դատապաշտպանի ծառայության դիմաց վճարելու համար, ունենալու անվճար նշանակված դատապաշտպան, եթե դա պահանջում են արդարադատության շահենքը,

դ. հարցաքննելու իր դեմ ցուցմունք տվող վկաներին կամ իրավունք ունենալու, որ այդ վկաները ենթարկվեն հարցաքննության, և իրավունք ունենալու՝ իր վկաներին կանչելու ու հարցաքննելու միևնույն պայմաններով, ինչ իր դեմ ցուցմունք տված վկաները,

ե. օգտվելու թարգմանչի անվճար օգնությունից, եթե ինքը չի հասկանում դատարանում գործածվող լեզվուն կամ չի խոսում այդ լեզվով:

Հոդված 7

Պատիճ՝ բացառապես օրենքի հիման վրա

1. Ոչ ոք չպետք է մեղավոր ճանաչվի որևէ գործողության կամ անգործության համար, որը, կատարման պահին գործող ներպետական կամ միջազգային իրավունքի համաձայն, քրեական հանգագործություն չի համարվել: Չի կարող նաև նշանակվել ավելի ծանր պատիճ, քան այն, որը կիրառելի է եղան քրեական հանգագործության կատարման պահին:

2. Սույն հոդվածը չի խոչընդոտում ցանկացած անձի դատի տալ և պատժել որևէ գործողության կամ անգործության համար, որը կատարվելու պահին, քաղաքակիրթ ազգենի կողմից ճանաշված իրավունքի ընդհանուր սկզբունքներին համապատասխան, համարվել է քրեական հանգագործություն:

Հոդված 8

Անձնական և ընտանեկան կյանքը

հարգելու իրավունք

1. Յուրաքանչյուր ոք ունի իր անձնական ու ընտանեկան կյանքի, բնակարանի և նամակագրության նկատմամբ հարգանքի իրավունք:

2. Չի թույլատրվում պետական մարմինների միջամտությունն այդ իրավունքի իրականացմանը, բացառությամբ այն դեպքենի, եթե դա նախատեսված է օրենքով և անհրաժեշտ է

ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի շահ պետական անվտանգության, հասարակական կարգի կամ նրկրի տնտեսական բարեկեցության, ինչպես նաև անկարգությունների կամ հանգագործությունների կանխման, առողջության կամ բարոյականության պաշտպանության կամ այլ անձանց իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով:

Հոդված 9

Մտքի, խոհի և կրոնի ազատություն

1. Յուրաքանչյուր ոք ունի մտքի, խոհի և կրոնի ազատության իրավունք. այս իրավունքը ներառում է իր կրոնը կամ համոզմունքը փոխելու ազատությունը և դրանք ինչպես միանձնյա, այնպես էլ այլոց հետ համատեղ և հրապարակավ կամ մասնավոր կարգով, քարոզության, արարողությունների, պաշտամունքի և ծննդի միջոցով արտահայտելու ազատություն:
2. Անփական կրոնը կամ համոզմունքները դափանելու ազատությունը ննթակա է միայն այնպիսի սահմանափակումների, որոնք սահմանված են օրենքով և անհրաժեշտ են ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի պաշտպանություն հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, առողջության կամ բարոյականության կամ այլ անձանց իրավունքների և ազատությունների:

Հոդված 10

Արտահայտվելու ազատություն

1. Յուրաքանչյուր ոք ունի ազատորեն արտահայտվելու իրավունք: Այս իրավունքը ներառում է սնիփական կարծիք ունենալու, տեղիկությունների և գաղափարներ ստանալու և տարածելու ազատությունը՝ առանց պետական մարմինների միջամտության և անկախ սահմաններից: Այս հոդվածը չի խոչընդոտում պետություններին՝ սահմանելու ռադիոհաղործումների, հեռուստատեսային կամ կինոմատոգրաֆիական ձեռնարկությունների լիցենզավորում:
2. Այս ազատությունների իրականացումը, քանի ոք այն կապված է այստափորությունների և պատասխանատվության հետ, կարող է պայմանավորվել այնպիսի ձևականություններով,

պայմաններով, սահմանափակումներով կամ պատժամիջոցներով, որոնք նախատեսված են օրենքով և անհրաժեշտ են ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի շահ պետական անվտանգության, տարածքային ամբողջականության կամ հասարակության անվտանգության, անկարգությունները կամ հանցագործությունները կամ համարվությունները կամ բարոյականությունները, ինչպես և այլ անձանց հեղինակությունը կամ իրավունքները պաշտպանելու, խորհրդապահական պայմաններով ստացված տեղեկատվության բացահայտումը կանխելու կամ արդարադատության հեղինակությունն ու անաչառությունը պահպանելու նպատակով:

Հոդված 11

Հավաքների և միավորման ազատություն

1. Յուրաքանչյուր ոք ունի խաղաղ հավաքների ազատության և այլոց հետ միավորվելու ազատության իրավունք՝ ներայալ իր շահերի պաշտպանության համար արհմիություններ ստեղծելու և դրանց անդամակցելու իրավունքը:
2. Այս իրավունքների իրականացումը ննթակա չէ որևէ սահմանափակման, բացի նրանցից, որոնք նախատեսված են օրենքով և անհրաժեշտ են ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի շահ պետական անվտանգության կամ հասարակության անվտանգության, անկարգությունները կամ հանցագործությունները կանխելու, առողջությունները պաշտպանելու նպատակով: Սույն հոդվածը չի խոչընդոտում օրինական սահմանափակումներ նախատեսել գինված ուժերի, ուժիկանության և պետական վարչակազմի մեջ մտնող անձանց կողմից այդ իրավունքների իրականացման նկատմամբ:

Հոդված 12

Ամուսնության իրավունք

- Ամուսնության տարիքի հասած տղամարդիկ ու կանայք ունեն ամուսնանալու և ընտանիք կազմելու իրավունք՝ այդ իրավունքի իրականացումը կարգավորող ներպետական օրենսդրությանը համապատասխան:

Հոդված 13

Իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցի իրավունք
Յուրաքանչյուր որ, ում սույն Կոնվենցիայով ամրագրված իրավունքներն ու ազատությունները խախտվում են, ունի պնտական մարմինների առջև իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցի իրավունք, նույնիսկ եթե խախտումը կատարել են ի պաշտոն գործող անձինք:

Հոդված 14

Խորականության արգելում

Սույն Կոնվենցիայով շարադրված իրավունքներից և ազատություններից օգտվելը ապահովում է առանց խորականության, այն է՝ անկախ սեփից, ռասայից, մաշկի գույնից, լեզվից, կրոնից, քաղաքական կամ այլ համոզմունքից, ազգային կամ սոցիալական ծագումից, ազգային փոքրամասնությանը պատկանելուց, գույքային դրությունից, ծննդից կամ այլ դրությունից:

Հոդված 15

Արտակարգ իրավիճակներում պարտավորությունների շեղում

1. Պատմակամի կամ ազգի կյանքին սպառնացող այլ արտակարգ դրության ժամանակ ցանկացած Բարձր պայմանավորվող կողմ կարող է ձեռնարկել միջոցառումներ՝ ի շեղումն սույն Կոնվենցիայով ամրագրված իր պարտավորությունների՝ բացառապես այնքանով, որպանով դա պահանջում է դրության լրջությունը՝ պայմանով, որ նման միջոցառումներն անհամատենին չեն միջազգային իրավունքով ստանձնած նրա մյուս պարտավորությունների հետ:

2. Այս դրույթը չի կարող հիմք ծառայել՝ շեղվելու 2-րդ հոդվածից, բացառությամբ պատերազմական օրինական գործողությունների հետևանքով մարդկային գոհերի կապակցությամբ, կամ 3-րդ հոդվածի, 4-րդ հոդվածի 1-ին կետի և 7-րդ հոդվածի դրույթներից:

3. Յանկացած Բարձր պայմանավորվող կողմ, օգտագործելով շեղվելու այդ իրավունքը, Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին ամբողջությամբ իրազեկում է իր կիրառած միջոցառումների և դրանք կիրառելու դրդապատճառների մասին: Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը ծանուցվում է նաև այդ միջոցառումների գործողությունը դադարեցնելու և Կոնվենցիայի դրույթների լիակատար իրավործումը վերսկսելու մասին:

Հոդված 16

Օտարերկրացիների քաղաքական գործունեության սահմանափակում
10-րդ, 11-րդ և 14-րդ հոդվածներում ոչինչ չի կարող խոչընդոտել Բարձր պայմանավորվող կողմերին՝ սահմանափակումներ նախատեսելու օտարերկրացիների քաղաքական գործունեության համար:

Հոդված 17

Իրավունքների չարաշահման արգելում

Սույն Կոնվենցիայի ոչ մի դրույթ չի կարող մեկնաբանվել այն իմաստով, թեն որևէ պնտություն, անձանց խումբ կամ որևէ անձ իրավունք ունեն զբաղվելու այնպիսի գործունեությամբ կամ կատարելու այնպիսի գործողություն, որն ուղղված է սույն Կոնվենցիայում շարադրված ցանկացած իրավունքի և ազատության վերացմանը կամ դրանց սահմանափակմանը ավելի մեծ չափով, քան նախատեսված է Կոնվենցիայով:

Հոդված 18

Իրավունքների նկատմամբ սահմանափակումների կիրառման սահմանները

Նշված իրավունքների և ազատությունների՝ սույն Կոնվենցիայով թույլատրվող սահմանափակումները չեն կիրառվում որևէ այլ նպատակով, բացի այն, որի համար դրանք նախատեսվել են:

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

Հոդված 19

Դատարանի իիմնումը

Սույն Կոնվենցիայով և դրան կից Արձանագրություններով Բարձր պայմանագրով կողմերի ստանձնած պարտավորությունների կատարում ապահովելու համար իիմնում է Մարդու իրավունքների նվիրապահան դատարան (այսուհետև՝ Դատարան): Այն գործում է մշտական հիմունքով:

Հոդված 20

Դատավորների թիվը

Դատարանի դատավորների թիվը հավասար է Բարձր պայմանագրով կողմերի թվին:

Հոդված 21

Դատավորներին ներկայացվող

պահանջները

- Դատավորները պետք է ունենան բարոյական բարձր նկարագիր և բավարարեն դատական բարձր պաշտոններում նշանակվելիս ներկայացվող պահանջները կամ լինեն ճանաչված իրազեկ իրավագետներ:
- Դատավորները Դատարանի աշխատանքին մասնակցում են անձամբ:
- Պաշտոնավարության ժամկետի ընթացքում դատավորները չպետք է իրականացնեն որևէ գործունեություն, որն անհամատենիլի է նրանց անկախության, անաշխատության կամ նրանց աշխատանքի մշտական բնույթից բխող պահանջների հետ. սույն կետի դրույթների կիրառման արագությամբ ծագող հարցերը լուծում է Դատարանը:

Հոդված 22

Դատավորների ընտրությունները

Խորհրդարանական վեհաժողովն ընտրում է յուրաքանչյուր Բարձր պայմանագրով կողմի դատավորին Բարձր պայմանագրով կողմի առաջադրած նրենք թեկնածուների գուցակից՝ քվեների մեծամասնությամբ:

Հոդված 23

Պաշտոնավարության ժամկետը և պաշտոնից ենթացնելը

- Դատավորներն ընտրվում են ինք տարի ժամկետով: Նրանք չեն կարող վերընտրվել:
- Դատավորների պաշտոնավարության ժամկետն ավարտվում է, եթե լրանում է նրանց 70 տարին:
- Դատավորները պաշտոնավարում են մինչև փոխարինվելը: Նրանք, սակայն, փոխարինվելուց հետո շարունակում են քննել իրենց մասնակցությամբ արդեն քննության ընթացքում գտնվող գործերը:
- Դատավորը պաշտոնից կարող է հեռացնել միայն այն դեպքում, եթե մյուս դատավորները քվեների նրկու նրբորդի մեծամասնությամբ որոշում են ընդունում այն մասին, որ տվյալ դատավորն այլևս չի համապատասխանում ներկայացվող պահանջներին:

Հոդված 24

Պարտուղարությունը և զեկուցողները

- Դատարանն ունի Քարտուղարություն, որի գործառություններն ու կազմակերպումը սահմանվում են Դատարանի ընթացակարգի կանոններով:
- Միանձնյա դատավորի կազմով գործերը քննելիս՝ Դատարանն օգտվում է զեկուցողների ծառայություններից, ովքեր գործում են Դատարանի Նախագահի լիազորության ներքո: Նրանք մտնում են Դատարանի Քարտուղարության կազմի մեջ:

Հոդված 25

Դատարանի լիազումար նիստերը

Լիազումար նիստերում Դատարանը՝
ա. ընտրում է իր Նախագահին և
Նախագահի մեկ կամ երկու տնտեսակալի՝
երեք տարի ժամկետով. նրանք կարող են վերընտրվել,

բ. ձևափորում է Պալատներ, որոնք
ստեղծվում են որոշակի ժամկետով,
գ. ընտրում է Դատարանի պալատների

նախագահներ. նրանք կարող են
վերընտրվել,
դ. ընդունում է Դատարանի ընթացա-
կարգի կանոնները,
ե. ընտրում է Քարտուղար և Քարտուղարի
մեջ կամ մի քանի տեղակալ:
զ. հարուցում է միջնորդություն՝ 26-րդ
հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն:

Հոդված 26

Միանձնյա դատավորով կազմները,
Կոմիտեները, Պալատները և Մեծ պալատը

1. Իրեն հանձնված գործերը քննելու համար Դատարանը նիստեր գումարում է միանձնյա դատավորի կազմով, եթեք դատավորից կազմված կոմիտեներում, յոթ դատավորից կազմված Պալատներում և տասնյոթ դատավորից կազմված Մեծ պալատում: Դատարանի Պալատները որոշակի ժամկետով կազմում են կոմիտեներ:
2. Լիազումար նիստի միջնորդությամբ՝ Նախարարների կոմիտեն կարող է միաձայն որոշմամբ և որոշակի ժամկետով Պալատների կազմը նվազնեն մինչև հինգ դատավորի:
3. Միանձնյա գործերը քննելիս՝ դատավորը չի կարող քննել որևէ անհատական գանգատ ընդդեմ այն Բարձր պայմանավորվող կողմի, որի անունից ինքն ընտրվել է:
4. Շահագրգիռ Բարձր պայմանավորվող կողմի անունից ընտրված դատավորը Պալատի և Մեծ պալատի *ex officio* անդամ է: Նման դատավորի բացակայության դեպքում, կամ եթե տվյալ դատավորը չի կարող մասնակցել նիստին, Դատարանի նախագահը Բարձր պայմանավորվող կողմից նախապես ներկայացված գուցակից նշանակում է մեկ այլ անձի, որը դատավորի կարգավիճակով մասնակցում է նիստին:
5. Մեծ պալատի կազմի մեջ մտնում են նաև Դատարանի նախագահը, Դատարանի նախագահի տեղակալները, Պալատների նախագահները և Դատարանի այլ դատավորները, որոնք ընտրվում են Դատարանի ընթացակարգի կանոններին համապատասխան: Եթե գործը, 43-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան, հանձնվում է Մեծ պալատ, որևէ դատավոր, որն ընդգրկված է նոր որոշում կայացրած Պալատում, չի կարող մասնակցել Մեծ

պալատի նիստերին, բացառությամբ վերոնշյալ Պալատի նախագահի և շահագրգիռ Բարձր պայմանավորվող կողմի դատավորի:

Հոդված 27

Միանձնյա դատավորների իրավասությունը

1. Միանձնյա դատավորը կարող է անընդունելի հայտարարն 34-րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացված անհատական գանգատը կամ այն հանել Դատարանի քննության ներթակա գործերի գուցակից, եթե նման որոշում կարող է ընդունվել առանց գանգատի լրացուցիչ ուսումնասիրման:

2. Այդ որոշումը վերջնական է:

3. Եթե միանձնյա դատավորը գանգատն անընդունելի չի հայտարարում կամ այն չի հանում գործերի գուցակից, ապա նա գանգատը փոխանցում է կոմիտեի կամ Պալատի հետագա քննության:

Հոդված 28

Կոմիտեների իրավասությունը

1. 34-րդ հոդվածի համաձայն Դատարան ներկայացված որևէ գանգատի առնչությամբ կոմիտեն կարող է միաձայն քվարկությամբ.

ա. գանգատը հայտարարն անընդունելի կամ այն հանել գործերի գուցակից, եթե նման որոշում կարող է կայացվել առանց գանգատի հետագա քննության, կամ
բ. գանգատը հայտարարն ընդունելի և միևնույն ժամանակ ըստ էության վճիռ կայացնել, եթե տվյալ գործի՝ կոնվենցիայի և դրան կից արձանագությունների մեջնաբանությանը կամ կիրառմանը առնչվող հիմնախնդիրն արդեն իսկ հանդիսանում է Դատարանի հաստատված նախադաշտային իրավունքի առարկա:

2. 1-ին կետի համաձայն ընդունված որոշումները և վճիռները վերջնական են:

3. Եթե շահագրգիռ Բարձր պայմանավորվող կողմի անունից ընտրված դատավորը կոմիտեի անդամ չէ, ապա դատաքննության ցանկացած փուլում կոմիտեն կարող է իրավիրել վերոհիշյալ դատավորին զբաղեցնել կոմիտեի անդամներից մեկի տեղը՝ հաշվի առնելով բոլոր համապատասխան գործոնները, այդ թվում այն փաստը՝ արդյոք տվյալ կողմը

Վիճակն է 1-ին կետի «բ» ենթակետով սահմանված ընթացակարգի կիրառումը:

Հոդված 29

Պալատների որոշումները գանգատին

ընդունելիության մասին և ըստ էության

1. Եթեն 27-րդ և 28-րդ հոդվածներին համապատասխան որոշում չի ընդունվում, կամ 28-րդ հոդվածին համապատասխան վճիռ չի կայացվում, ապա Պալատը որոշում է կայացնում 34-րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացված անհատական գանգատի ընդունելիության մասին և ըստ էության: Ընդունելիության մասին որոշումը կարող է ընդունվել առանձին:

2. Պալատը որոշում է կայացնում 33-րդ հոդվածին համապատասխան պնտության ներկայացրած գանգատի ընդունելիության մասին և ըստ էության: Գանգատի ընդունելիության մասին որոշումը կայացվում է առանձին, եթեն դատարանը բացառության կարգով հակառակը չի որոշում:

Հոդված 30

Ընդդատության զիջումը Մեծ պալատին
Եթեն Պալատի քննության ներքո գտնվող գործը հանգեցնում է կոնվենցիայի կամ նրան կից Արձանագրությունների դրույթների մեկնաբանմանն առնչվող լուրջ հարցի, կամ եթեն Պալատի քննության ներքո գտնվող հարցի լուծումը կարող է հակասել Դատարանի ավելի վաղ կայացրած որոշմանը, Պալատը կարող է, մինչև իր որոշումը կայացնելը, գանկացած ժամանակ ընդդատությունը զիջել Մեծ պալատին, եթեն կողմերից ոչ մեկը չի առարկում:

Հոդված 31

Մեծ պալատի լիազորությունները

Մեծ պալատը՝

ա. քննության է առնում 33-րդ կամ 34-րդ հոդվածներին համապատասխան ներկայացված գանգատները, եթեն Պալատը 30-րդ հոդվածի դրույթների հիման վրա զիջել է ընդդատությունը, կամ եթեն գործը նրան է հանձնվել 43-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան,

բ. որոշումներ է կայացնում Նախարարների կոմիտեի կողմից Դատարան հղված հարցերի առնչությամբ՝ 46-րդ հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն,

գ. քննության է առնում խորհրդատվական նկարագրություններ տալու մասին 47-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան ներկայացված խնդրանքները:

Հոդված 32

Դատարանի իրավագորությունը

1. Դատարանի իրավագորությունը տարածվում է այն բոլոր հարցերի վրա, որոնք վերաբերում են կոնվենցիայի և նրան կից Արձանագրությունների դրույթների մեկնաբանմանն ու կիրառմանը, և որոնք իրեն հանձնվում են 33-րդ, 34-րդ, 46-րդ և 47-րդ հոդվածների դրույթներով նախատեսված դեպքերում:

2. Դատարանի իրավագորության շուրջ նηած վեճի դեպքում հարցը լուծում է Դատարանը:

Հոդված 33

Միջազնական գործեր

Յանկացած Բարձր պայմանագրովող կողմ կարող է Դատարան դիմել կոնվենցիայի և նրան կից Արձանագրությունների դրույթների գանկացած ներթադրվող խախտման հարցով, որը թույլ է տվել մեկ այլ Բարձր պայմանագրովող կողմ:

Հոդված 34

Անհատական գանգատները

Դատարանը կարող է գանգատներ ընդունել ցանկացած անձից, հասարակական կազմակերպությունից կամ անձանց խմբից, որոնք պնդում են, թեն դարձել են սույն կոնվենցիայով կամ նրան կից Արձանագրություններով ճանաչված իրենց իրավունքներ՝ որևէ Բարձր պայմանագրովող կողմի թույլ տված խախտման զնի: Բարձր պայմանագրովող կողմերը պարտավորվում են որևէ կերպ չխոչընդոտել այդ իրավունքի արդյունավետ իրականացմանը:

Հոդված 35

Ընդունելիության պայմանները

1. Դատարանը կարող է գործը քննության ընդունել միայն այն բանից հետո, եթե սպառվել են միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ նորմերին համապատասխան իրավական պաշտպանության բոլոր ներպետական միջոցները, և վեց ամսվա ընթացքում սկսած այն օրվանից, եթե կայացվել է ներպետական վերջնական որոշումը:

2. Դատարանը քննության չի ընդունում 34-րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացված ոչ մի անհատական գանգատ, եթե այն՝

ա. անանուն է կամ,

բ. ըստ էլելյան այն նույն հարցն է, որը Դատարանն արդեն քննել է կամ որն արդեն հանձնվել է միջազգային քննության կամ կարգավորման այլ ընթացակարգի և չի բովանդակում գործին առնչվող նոր տեղեկություններ:

3. Դատարանն անընդունելի է համարում 34-րդ հոդվածին համապատասխան ներկայացված զանկացած անհատական գանգատ, եթե գտնում է, որ

ա. գանգատն անհամատենելի է սույն Կոնվենցիայի կամ նրան կից Արձանագրությունների դրույթների հետ կամ ակնհայտորեն անհիմն է կամ հանդիսանում է անհատական գանգատ ներկայացնելու իրավունքի չարաշահում:

բ. դիմողը չի կրնել էական վնաս, եթե Կոնվենցիայով և դրան կից արձանագրությունների սահմանված մարդու իրավունքների պաշտպանությունը չի պահանջում գանգատի ըստ էլելյան քննություն, և պայմանով, որ ոչ մի գանգատ չի կարող մերժվել այս հիմքով, եթե այն պատշաճ կերպով չի քննվել ներպետական դատական աւոյանների կողմից:

4. Դատարանը մերժում է իրեն հանձնված զանկացած գանգատ, որն անընդունելի է համարում սույն հոդվածին համապատասխան: Դատարանը կարող է դա անել քննության զանկացած փուլում:

Հոդված 36

Երրորդ կողմի մասնակցությունը

1. Պալատի կամ Մեծ պալատի կողմից քննության առնչող զանկացած գործի կապակցությամբ յուրաքանչյուր Բարձր պայմանավորվող կողմ, որի քաղաքացին է դիմուր, իրավունք ունի ներկայացնելու գրավոր դիտողություններ և մասնակցելու լսումներին:

2. Ելնելով արդարադատությունը պատշաճ կերպով իրականացնելու շահերից՝ Դատարանի նախագահը կարող է զանկացած Բարձր պայմանավորվող կողմի, որը գործի կողմ չէ, կամ զանկացած շահագրգիռ անձի, որը դիմուր չէ, իրավիրեն՝ ներկայացնելու գրավոր դիտողություններ կամ մասնակցելու լսումներին:

3. Պալատի կամ Մեծ Պալատի կողմից քննվող զանկացած գործով Եվրոպայի խորհրդի Մարդու իրավունքների հանձնակատարը կարող է գրավոր դիտողություններ ներկայացնել և մասնակցել լսումներին:

Հոդված 37

Գանգատոր զուցակից հաճելը

1. Դատարանը քննության զանկացած փուլում կարող է որոշել գանգատը հանել գործների զուցակից, եթե հանգամանքները հանգեցնում են այն եզրակացության, թե՝

ա. դիմողը մտադիր չէ հետամուտ լինել իր գանգատին,

բ. վեճն արդեն կարգավորվել է,

գ. Դատարանի կողմից հիմք ընդունված որևէ այլ պատճառով գանգատի քննությունը շարունակելն արդարացված չէ:

Այդուհանդեռձ, Դատարանը շարունակում է գանգատի քննությունը, եթե դա է պահանջում սույն Կոնվենցիայով և նրան կից Արձանագրություններով սահմանված իրավունքների հարգումը:

2. Դատարանը կարող է որոշել գանգատը վերստին ընդգրկել գործների զուցակում, եթե գտնում է, որ հանգամանքներն արդարացնում են դա:

Հոդված 38

Գործի քննությունը

Դատարանը գործը քննության է առնում կողմերի կամ նրանց ներկայացուցիչների մասնակցությամբ և, եթե անհրաժեշտ է, իրականացնում է հետաքննություն, որի արդյունավետ իրականացման համար գործին առնչվող Բարձր պայմանավորվող կողմերն ապահովում են անհրաժեշտ բոլոր պայմանները:

Հոդված 39

Քարենամական կարգավորումները

1. Դատաքննության զանկացած փուլում Դատարանը կարող է իր ծառայությունը տրամադրել գործին առնչվող կողմերին՝ սույն Կոնվենցիայով և նրա Արձանագրություններով սահմանված իրավունքների պահպանման հիման վրա հարցի բարեկամական կարգավորումն ապահովելու նպատակով:

2. 1-ին կետին համապատասխան իրականացվող քննությունը խորհրդապահական է:

3. Բարեկամական կարգավորման

դեպքում Դատարանը գործը հանում է իր ցուցակից՝ կայացնելով որոշում, որում տրվում է փաստերի և ձեռք բնրված լուծման հակիրճ շարադրանքը:

4. Տվյալ որոշումը հանձնվում է Նախարարների կոմիտեին, որը վերահսկում է այդ որոշմամբ սահմանված բարեկամական կարգավորման պայմանների ի կատար ածելը:

Հոդված 40

Դաշտագործությունը և փաստաթղթերի մատչելիությունը

1. Լուսումները դրնբաց են, եթե Դատարանը բացառիկ հանգամանքներում այլ որոշում չի ընդունում:

2. Քարտուղարությանն ի պահ հանձնված փաստաթղթերը մատչելի են հանրությանը, եթե Դատարանի նախագահը այլ որոշում չի ընդունում:

Հոդված 41

Արդարացի բավարարումը

Եթե Դատարանը գտնում է, որ տեղի է ունեցել Կոնվենցիայի կամ դրան կից Արձանագրությունների խախտում, իսկ համապատասխան Բարձր պայմանագիրն կողմի ներպետական իրավունքն ընձեռում է միայն մասնակի հատուցման հնարավորություն, ապա Դատարանը որոշում է, անհրաժեշտության դեպքում, տուժած կողմին արդարացի փոխառուցում տրամադրել:

Հոդված 42

Պալատների վճիռները

Պալատների վճիռները վերջնական են դադարում 44-րդ հոդվածի 2-րդ կետի դրույթներին համապատասխան:

Հոդված 43

Գործի հանձնումը Մեծ պալատին

1. Պալատի՝ վճիռ կայացնելու օրվանից հետո երեք ամսվա ընթացքում գործի ցանկացած կողմ բացառիկ դեպքներում կարող է պահանջնել, որ գործը հանձնվի Մեծ պալատին:

2. Մեծ պալատի հինգ դատավորից բաղկացած հանձնախումբն ընդունում է պահանջը, եթե գործն արծարծում է այնպիսի լուրջ հարց, որը վերաբերում է կոնվենցիայի կամ նրան կից

Արձանագրությունների մեկնաբանմանը կամ կիրառմանը, կամ ընդհանուր կարևորության այլ լուրջ հարց:

3. Եթե հանձնախումբն ընդունում է պահանջը, ապա Մեծ պալատը գործը լուծում է՝ վճիռ կայացնելով:

Հոդված 44

Վերջնական վճիռները

1. Մեծ պալատի վճիռը վերջնական է:

2. Պալատի վճիռը դադարում է վերջնական, եթե՝

ա. կողմները հայտարարում են, որ չեն պահանջի գործի հանձնում Մեծ պալատին, կամ

բ. վճիռի կայացումից հետո երեք ամսվա ընթացքում չի պահանջվում գործի հանձնում Մեծ պալատին, կամ

գ. Մեծ պալատի հանձնախումբը, 43-րդ հոդվածին համապատասխան, մերժում է գործը հանձնելու պահանջը:

3. Վերջնական վճիռը ննթակա է հրապարակման:

Հոդված 45

Վճիռների և որոշումների պատճառաբանումը

1. Ինչպես վճիռները, այնպես էլ գանգատների ընդունելիության կամ անընդունելիության մասին որոշումները պետք է լինեն պատճառաբանված:

2. Եթե վճիռը ամբողջությամբ կամ մասամբ չի արտահայտում դատավորների միաձայն կարծիքը, ապա ցանկացած դատավոր իրավունք ունի ներկայացնելու հատուկ կարծիք:

Հոդված 46

Վճիռների պարտադիրությունը և կատարումը

1. Բարձր պայմանագիրի կողմները պարտավորվում են կատարել Դատարանի վերջնական վճիռները ցանկացած գործերի վերաբերյալ, որոնցում նրանք կողմներ են:

2. Դատարանի վերջնական վճիռը ուղարկվում է Նախարարների կոմիտե, որը վերահսկողություն է իրականացնում դրա կատարման նկատմամբ:

3. Եթե Նախարարների կոմիտեն գտնում է, որ վերջնական վճիռը կատարման վերահսկողությանը խոչընդուն է հանդիսանում վճիռի մեկնաբանության որևէ խնդիր, ապա կարող է այդ հարցը վճիռ

մեկնաբանության համար հանձնել Դատարանի քննությանը: Դատարանի քննությանը հարցը հանձնելու որոշումը կայացվում է կոմիտեի իրավասու ներկայացուցիչների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ:

4. Եթե Նախարարների կոմիտեն գտնում է, որ որևէ գործով որպես կողմ հանդես եկող ժարդը պայմանավորվող կողմը հրաժարվում է կատարել այդ գործով կայացված վերջնական վճիռը, ապա կարող է, տվյալ կողմին պաշտոնավես ծանուցելուց հետո, կոմիտեի իրավասու ներկայացուցիչների ձայների երկու երրորդի մեծամասնությամբ ընդունված որոշմամբ, սույն հոդվածի 1-ին կետով տվյալ կողմի ստանձնած պարտավորության կատարումը ձևադրելու մասին հարցը հանձնել Դատարանին:

5. Եթե Դատարանը գտնում է, որ տեղի է ունեցել սույն հոդվածի 1-ին կետի խախտում, ապա նա գործը հանձնում է Նախարարների կոմիտեին՝ համապատասխան միջոցներ ձեռնարկելու հարցը քննարկելու նպատակով: Եթե Դատարանը գտնում է, որ սույն հոդվածի 1-ին կետի խախտում տեղի չի ունեցել, ապա նա գործը հանձնում է Նախարարների կոմիտեին, որը կարծում է գործի վարույթը:

Հոդված 47

Խորհրդատվական նզրակացությունները

1. Նախարարների կոմիտեի խորհրդանքով Դատարանը կարող է խորհրդատվական նզրակացություններ տալ կոնվենցիայի և դրան կից Արձանագրությունների մեկնաբանմանը վերաբերող իրավական հարցերի առնչությամբ:

2. Նման նզրակացությունները չպետք է շոշափեն այն հարցերը, որոնք վերաբերում են կոնվենցիայի I բաժնում և նրան կից Արձանագրություններում սահմանված իրավունքների կամ ազատությունների բովանդակությանը կամ ընդգրկմանը, կամ ցանկացած այլ հարց, որը Դատարանը կամ Նախարարների կոմիտեն կարող էին քննարկել ցանկացած այնպիսի լուսների արդյունքում, որոնք կարող էին տեղի ունենալ կոնվենցիային համապատասխան:

3. Դատարանի խորհրդատվական նզրակացություն խորհրդական մասին Նախարարների կոմիտեի որոշումն ընդունվում է կոմիտեի նիստերին մասնակցելու իրավունք ունեցող ներկայացուցիչների քվեների մեծամասնությամբ:

Հոդված 48

Դատարանի խորհրդատվական իրավագործությունը

Դատարանը որոշում է, թե արդյոք խորհրդատվական նզրակացության համար Նախարարների կոմիտեի ներկայացրած խորհրդանքը 47-րդ հոդվածով սահմանված իր իրավասության շրջանակում է:

Հոդված 49

Խորհրդատվական նզրակացությունների պատճառաբանությունը

1. Դատարանի խորհրդատվական նզրակացությունները պետք է լինեն պատճառաբանված:

2. Եթե խորհրդատվական նզրակացությունն ամբողջությամբ կամ մասամբ չի արտահայտում դատավորների միաձայն կարծիքը, ապա ցանկացած դատավոր իրավունք ունի ներկայացնելու հատուկ կարծիքը:

3. Դատարանի խորհրդատվական նզրակացությունն ուղարկվում է Նախարարների կոմիտե:

Հոդված 50

Դատարանի պահպանման ծախսները

Դատարանի գործունեության հետ կապված ծախսները կրում է Եվրոպայի խորհուրդը:

Հոդված 51

Դատավորների արտոնություններն ու անձեռնմխնիւթյունը

Դատավորներն իրենց գործառույթները կատարելու ընթացքում օգտվում են Եվրոպայի խորհրդի Կանոնադրության 40-րդ հոդվածով և դրա հիման վրա կնքված համաձայնագրերով նախատեսված արտոնություններից ու անձեռնմխնիւթյունից:

ԲԱԺԻՆ III

ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 52

Գլխավոր քարտուղարի պահանջները
Յուրաքանչյուր Բարձր պայմանավորվող կողմ, ի պատասխան Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարի պահանջի, ներկայացնում է պարզաբանումներ այն կարգի վերաբերյալ, որով իր ներպետական իրավունքն ապահովում է Կոնվենցիայի գանկացած դրույթի արդյունավետ իրականացումը:

Հոդված 53

Մարդու առևտ իրավունքների երաշխավորումը
Սույն Կոնվենցիայում ոչինչ չի կարող մենաբանվել որպես մարդու այն իրավունքների և հիմնարար ազատությունների սահմանափակում կամ շեղում, որոնք կարող են երաշխավորվել գանկացած Բարձր պայմանավորվող կողմի օրենսդրությամբ կամ նրա մասնակցությամբ որևէ այլ համաձայնագրով:

Հոդված 54

Նախարարների կոմիտեի լիազորությունները
Սույն Կոնվենցիայում ոչինչ ի վնաս չէ Նախարարների կոմիտեի լիազորություններին, որոնք նրան վերապահված են Եվրոպայի խորհրդի կանոնադրությամբ:

Հոդված 55

Վեճերի կարգավորման այլ միջոցներից երաժարվելը
Բարձր պայմանավորվող կողմերը համաձայնում են, որ, բացառությամբ հատուկ համաձայնագրի, իրենք չեն օգտվի իրենց միջև գործող պայմանագրերից, կոնվենցիաներից կամ հոչակագրերից՝ սույն Կոնվենցիայի մենաբանման կամ կիրառման առնչությամբ ծագած վնասատի միջոցով կարգավորման այլ միջոցների ներկայացնելու նպատակով, քան նրանք, որոնք նախատեսված են սույն Կոնվենցիայով:

Հոդված 56

Տարածքային կիրառումը

1. Ցանկացած պետություն վավերացնելիս կամ հետագայում գանկացած ժամանակ կարող է Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին ծանուցելու միջոցով հայտարարել, որ սույն Կոնվենցիան, սույն հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն, տարածվում է այն բոլոր տարածքների կամ դրանցից գանկացածի վրա, որոնց միջազգային հարաբերությունների համար ինքը պատասխանատու է:

2. Կոնվենցիայի գործողությունը ծանուցագրի մեջ նշված տարածքի կամ տարածքների վրա տարածվում է այդ ծանուցագրի Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարի ստանալուց հետո 30-րդ օրվանից:

3. Սույն Կոնվենցիայի դրույթները հիշյալ տարածքներում կիրառվում են՝ պատշաճորեն հաշվի առնելով տնηական պահանջները:

4. Ցանկացած պետություն, որը սույն հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան հայտարարություն է արել, հետագայում գանկացած ժամանակ կարող է մեկ կամ մի քանի տարածքների անոնից, որոնց վերաբերում է այդ հայտարարությունը, հայտարարել, որ ինքը ճանաչում է անհատներից, ոչ կառավարական կազմակերպություններից կամ անձանց խմբերից գանգատներ ստանալու Դատարանի իրավասությունը, ինչպես դա նախատեսված է Կոնվենցիայի 34-րդ հոդվածով:

Հոդված 57

Վեճապահումները

1. Ցանկացած պետություն սույն Կոնվենցիան ստորագրելիս կամ վավերացիրն ի պահ հանձնելիս կարող է վերապահում անել Կոնվենցիայի գանկացած դրույթի վերաբերյալ՝ այն առումով, որ այդ ժամանակ իր տարածքում գործող այս կամ այն օրենքը չի համապատասխանում այդ դրույթին: Սույն հոդվածը ընդհանուր բնույթի վերապահումներ չի թույլատրում:

2. Սույն հոդվածի դրույթներին համապատասխան կատարված ցանկացած վերապահում՝ պետք է բովանդակի համապատասխան օրենքի հակիրծարարանը:

Հոդված 58

Չնյալ հայտարարումը

- Բարձր պայմանագործող կողմը կարող է սույն Կոնվենցիան չնյալ հայտարարել Կոնվենցիային մասնակից դատավոր պահից սկսած հինգ տարի անց միայն և Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին ծանուցում ուղարկելու պահից սկսած վեց ամիսը լրանալուց հետո. Գլխավոր քարտուղարն այդ մասին իրազեկ է պահում մյուս Բարձր պայմանագործող կողմերին:
- Չնյալ հայտարարելը համապատասխան Բարձր պայմանագործող կողմին չի ազատում սույն Կոնվենցիայով ստանձնած իր պարտավորություններից ցանկացած գործողության կապակցությամբ, որը կարող էր այդ պարտավորությունների խախտում լինել և նրա կողմից կատարվել մինչև չնյալ հայտարարման ուժի մեջ մտնելու ժամկետը:
- Յանկացած Բարձր պայմանագործող կողմ, որը դադարում է Եվրոպայի խորհրդի անդամ լինելուց, նոյն պայմաններով դադարում է սույն Կոնվենցիային մասնակից լինելուց:
- Կոնվենցիան կարող է, նախորդ կետերի դրույթներին համապատասխան, չնյալ հայտարարել ցանկացած տարածքի նկատմամբ, որի վրա տարածվում է նրա գործողությունը 56-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն:

Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին Կոնվենցիայի Արձանագրություն

(20-ը մարտի, 1952 թ., Փարիզ)

Սույն Արձանագրությունը ստորագրած կառավարությունները, լինելով Եվրոպայի խորհրդի անդամներ,

լի վճռականությամբ՝ ձեռնարկելու որոշ այնպիսի իրավունքների և ազատությունների կողմերի իրականացումն ապահովող քայլեր, որոնք այլ են, քան

Հոդված 59

Ստորագրումը և Վավերացումը

- Սույն Կոնվենցիան բաց է Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների ստորագրման համար: Այն ենթակա է վավերացման: Վավերագրերն ի պահ են հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:
- Եվրոպական միությունը կարող է միանալ սույն Կոնվենցիային:
- Սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում տասներորդ վավերագրին ի պահ հանձննելուց հետո:
- Կոնվենցիան ստորագրած այն պետությունների համար, որոնք Կոնվենցիան վավերացնելու են հետագայում, վերջինս ուժի մեջ է մտնում նրանց վավերագրերն ի պահ հանձննելու ամսաթվից:
- Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը Եվրոպայի խորհրդի բոլոր անդամ պետություններին ծանուցում է Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելու, այն վավերացրած Բարձր պայմանագործող կողմերի և բոլոր այնպավերագրերը ի պահ հանձնվելու մասին, որոնք կարող են ստացվել հետագայում:

Կոնվենցիան 1950 թ. նոյեմբերի 4-ին՝ մեկ օրինակով, անգլերեն և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն էլ հավասարագոր են, որոնք պահպանվում են Եվրոպայի խորհրդի արխիվում: Գլխավոր քարտուղարը հաստատված պատճեններն ուղարկում է Կոնվենցիան ստորագրած բոլոր պետություններին:

1950 թ. նոյեմբերի 4-ին Հռոմում ստորագրված Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին Կոնվենցիայի

(այսուհետ՝ Կոնվենցիա) I բաժնում արդեն ընդգրկվածները, համաձայնության ներքոհիշյալի շուրջ.

Հոդված 1

Սեփականության պաշտպանություն

Յուրաքանչյուր ֆիզիկական կամ իրավաքանական անձ ունի իր գույքից անարգել օգտվելու իրավունք: Ոչ որի չի կարելի զրկել նրան գույքից, բացառությամբ ի շահ հանրության և այն պայմաններով, որոնք նախատեսված են օրենքով ու միջազգային իրավունքի ընդհանուր սկզբունքներով:

Նախորդ դրույթները, այնուամենայնիվ, չեն խոշջնդրություն՝ պատության՝ այնպիսի օրենքներ կիրառելու իրավունքին, որոնք նա անհրաժեշտ են համարում ընդհանուր շահերին համապատասխան, սեփականության օգտագործման նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու կամ հարկերի կամ մյուս գանձումների կամ տուգանքների վճարումն ապահովելու համար:

Հոդված 2

Կրթության իրավունք

Ոչ մեկին չի կարելի մերժել կրթության իրավունքը: Պետությունը կրթության և ուսուցման բնագավառում իր ստանձնած գանկացած գործառույթ իրականացնելիս հարգում է ծնողների՝ զավակների համար իրենց կրոնական ու փիլիսոփայական համոզմունքներին համապատասխան կրթություն և ուսուցում ապահովելու իրավունքը:

Հոդված 3

Ազգային ընտրությունների իրավունք

Բարձր պայմանավորվող կողմերը պարտավորվում են անցկացնել ազգային ընտրություններ՝ ողջ ամիսու պարբերականությամբ, զաղտնի քվեարկությամբ, այնպիսի պայմաններում, որոնք կապահովեն ժողովրդի կամքի ազգային ընտրությունների հաջանությունը ընտրելիս:

Հոդված 4

Տարածքային կիրառումը

Յանկացած Բարձր պայմանավորվող կողմանը է ստորագրելիս կամ վավերացնելիս կամ դրանից հետո:

Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հղել հայտարարություն՝ նշելով այն շրջանակները, որի սահմաններում ինքը պարտավորվում է կիրառել սույն Արձանագրության դրույթները այն տարածքների նկատմամբ, որոնց միջազգային հարաբերությունների համար ինքը պատասխանատու է:

Յանկացած Բարձր պայմանավորվող կողմանը նախորդ կետին համապատասխան հայտարարություն է հղել, կարող է ժամանակ առ ժամանակ հետագա հայտարարություն հղել ցանկացած նախորդ հայտարարության պայմանների փոփոխման կամ ցանկացած տարածքի նկատմամբ սույն Արձանագրության դրույթների կիրառման դադարեցման մասին:

Սույն հոդվածին համապատասխան արված հայտարարությունը դիտվում է որպես Կոնվենցիայի 56-րդ հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան արված հայտարարություն:

Հոդված 5

Հարաբերությունը Կոնվենցիային

Բարձր պայմանավորվող կողմերի հարաբերություններում սույն Արձանագրության 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ հոդվածների դրույթները դիտվում են որպես Կոնվենցիայի լրացրույթի հոդվածներ, և Կոնվենցիայի բոլոր դրույթները կիրառվում են համապատասխանաբար:

Հոդված 6

Ստորագրումը և Վավերացումը

Սույն Արձանագրությունը բաց է Եվրոպայի խորհրդի այն անդամների ստորագրման համար, որոնք ստորագրել են Կոնվենցիան. այն ենթակա է վավերացման Կոնվենցիայի վավերացման հետ միաժամանակ կամ այն վավերացնելուց հետո: Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում տասներորդ վավերագիրն ի պահ հանձնելուց հետո: Հնտագայում վավերացնող ցանկացած ստորագրող պետության համար Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում նրա վավերագիրն ի պահ հանձնելու պահից:

Վավերագրերն ի պահ են հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին, որը վավերացումների մասին ծանուցում է բոլոր անդամներին:

Մարդու իրավունքների մասին կոնվենցիա

Կատարված է Փարիզում 1952 թ. մարտի 20-ին՝ մեկ օրինակով, անգլերեն և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն էլ հավասարագոր են, որոնք պահպում են Եվրոպայի խորհրդի արևիվներում:

Գլխավոր քարտուղարը հաստատված պատճեններն ուղարկում է Արձանագրությունն ստորագրած յուրաքանչյուր կառավարության:

Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի թիվ 4 Արձանագրություն՝ որոշ այնպիսի իրավունքների և ազատությունների ապահովման մասին, որոնք այլ են, քան կոնվենցիայի և նրան կից թիվ առաջին արձանագրության մեջ արդեն ընդգրկվածները

(16-ը սեպտեմբերի, 1963 թ., Ստրասբուրգ)

Սույն Արձանագրությունն ստորագրած կառավարությունները, լինելով Եվրոպայի խորհրդի անդամներ,

լի վճռականությամբ՝ ձեռնարկելու որոշ այնպիսի իրավունքների և ազատությունների կողմանիվ իրականացումն ապահովող քայլեր, որոնք այլ են, քան 1950 թ. նոյեմբերի 4-ին Հռոմում ստորագրված Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) I բաժնում և նրան կից՝ 1952 թ. մարտի 20-ին Փարիզում ստորագրված թիվ 1 արձանագրության 1-3-րդ հոդվածներում արդեն ընդգրկվածները, համաձայնության ննդրությալի շուրջ.

Հոդված 1

Պարտի համար ազատազրկման արգելումը

Ոչ մեկին չի կարելի ազատությունից զրկել միայն այն պատճառով, որ նա ի վիճակի չէ կատարելու պայմանագրային որևէ պարտավորություն:

Հոդված 2

Տնտեսական ազատությունը

1. Որևէ պետության տարածքում օրինական կարգով գտնվող յուրաքանչյուր ոք ունի այդ տարածքի սահմաններում ազատ տնտեսական պայմանագրային որևէ պարտավորություն:

2. Յուրաքանչյուր ոք ունի գանկացած երկրից, ներառյալ իր սեփական երկիրը, հետանալու իրավունք:

3. Այդ իրավունքների իրականացման նկատմամբ չպետք է կիրառվի որևէ սահմանափակում, բացառությամբ այն սահմանափակումների, որոնք նախատեսված են օրենքով և անհրաժեշտ են ժողովրդավարական հասարակությունում՝ ի շահ պետական անվտանգության կամ հասարակության ապահովության, հասարակական կարգի պահպանման, հանցագործությունների կանխման, առողջության կամ բարոյականության պաշտպանության կամ այլ անձանց իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության նպատակով:

4. 1-ին կետում շարադրված իրավունքները ևս կարող են որոշ ոլորտներում ենթարկվել սահմանափակումների, որոնք կիրառվում են օրենքին համապատասխան և արդարացվում են ժողովրդավարական հասարակության հասարակական շահերով:

Հոդված 3

Քաղաքացիների արտաքսման արգելումը

1. Ոչ մեկին չի կարելի անհատապես կամ կողմանիվ կերպով արտաքսել այն պետության տարածքից, որի քաղաքացին է նա:

2. Ոչ մեկին չի կարելի զրկել այն պետության տարածք մուտք գործելու իրավունքից, որի քաղաքացին է նա:

ARM

Voir Notice

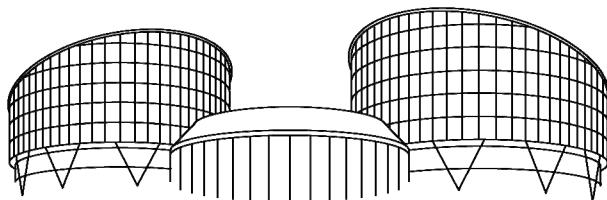
See Notes

Տես Ծանոթագրությունը

Numéro de dossier

File number

Գործի համարը

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

Requête
Application
ԴԻՄՈՒՄ

présentée en application de l'article 34 de la Convention européenne
des Droits de l'Homme,
ainsi que des articles 45 et 47 du règlement de la Cour

*under Article 34 of the European Convention on Human Rights
and Rules 45 and 47 of the Rules of Court*

*ներկայացված Մարդու իրավունքների Եվրոպական կոնվենցիայի
34-րդ հոդվածի և Դատարանի կանոնակարգի 45-րդ և 47-րդ հոդվածների
համաձայն*

IMPORTANT:

La présente requête est un document juridique et peut affecter vos droits et obligations.

This application is a formal legal document and may affect your rights and obligations.

ԿԱՐԵՎՈՐ Է՝

Սույն դիմումը պաշտոնական իրավական փաստաթուղթ է և կարող է ազդել Ձեր

իրավունքների և պարտականությունների վրա:

I. Les Parties

The Parties

ԿՈՂՄԵՐԸ

A. Le Requérant/La Requérante

The Applicant

ԴԻՄՈՂԸ

(Renseignements à fournir concernant le/la requérant(e) et son/sa représentant(e) éventuel(le))

(Fill in the following details of the applicant and the representative, if any)

(Տվյալներ դիմողի և, եթե այդպիսին կա, նրա ներկայացուցիչ մասին)

1. Nom de famille

Surname

Ազգանունը

2.

Prénom(s)

First Name(s)

Անունը

Sexe : masculin / féminine

Sex: male / female

Ստոր՝ արական/իգական

3. Nationalité

Nationality

Քաղաքացիություն

4.

Profession

Occupation

Գրադարանի քաղմանը

5. Date et lieu de naissance

Date and place of birth

Ծննդյան ամսաթիվը և վայրը

6. Domicile

Permanent address

Մշտական հասցեն

7. Tél n°

Tel no.

Հեռախոսի համարը

8. Adresse actuelle (si différente de 6.)

Present address (if different from 6.)

Բնակության հասցեն (Եթե տարրելում է 6-րդ կետում նշվածից)

9. Nom et prénom du/de la représentant(e)¹

Name of representative

Ներկայացուցիչ անունը, ազգանունը

10. Profession du/de la représentant(e)

Occupation of representative

Ներկայացուցիչ գրադարանի քաղմանը

11. Adresse du/de la représentant(e)

Address of representative

Ներկայացուցիչ հասցեն

12. Tél n°

Tel no.

Հեռախոսի համարը

Fax n°

Fax no.

Ֆաքսի համարը

B. La Haute partie contractante

The High Contracting Party

ԲԱՐՁՐՊԱՅՄԱՆԱՎՈՐՎՈՂ ԿՈՂՄԸ

(Indiquer ci-après le nom de l'Etat/des Etats contre le(s)quel(s) la requête est dirigée)

(Fill in the name of the State(s) against which the application is directed)

(Աշեր, ընդդեմ որ պետության (պետությունների) է ներկայացվում դիմումը)

13. _____

¹ Si le/la requérant(e) est représenté(e), joindre une procuration signée par le/la requérant(e) et son/sa représentant(e).
If the applicant appoints a representative, attach a form of authority signed by the applicant and his or her representative.
Եթե դիմուղը գործում է ներկայացուցիչ միջոցով, ապա պետք է կցնի դիմուղի կողմից ստորագրված համապատասխան իշաղորագիրը:

II. Exposé des faits²
Statement of the Facts
ՓԱՍՏԵՐԻ ԾԱՐԱԴՐԱՆՔԸ

(Voir § 19 (b) de la notice)
(See § 19 (b) of the Notes)
(Տես՝ Ծանոթագրություն, կետ 19 (բ))

14.

² Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée
Continue on a separate sheet if necessary
Անհրաժեշտության դեպքում, շարունակելիք առանձին թերթի վրա

**III. Exposé de la ou des violation(s) de la Convention et/ou des Protocoles alléguée(s), ainsi que des arguments à l'appui
Statement of alleged violation(s) of the Convention and/or Protocols and of relevant arguments**

**ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅԻ ԵՎ/ԿԱՄ ԴՐԱՆ ԿԻՅ ԱՌԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԵՐ ԿԱՐՏԻՔՈՎ
ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ԽԱԽՏՈՒՄԸ (ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ) ԵՎ ԴՐԱՆՔ ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՂ
ՓԱՍՏԱՐԿՆԵՐԸ**

(Voir § 19 (c) de la notice)
(See § 19 (c) of the Notes)
(Տես՝ Ծանոթագրություն, կետ 19 (q))

15.

IV. Exposé relatif aux prescriptions de l'article 35 § 1 de la Convention³

Statement relative to article 35 § 1 of the Convention

**ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅԻ 35-ՐԴ ՀՈՒՎԱԾԻ 1-ԻՆ ԿԵՏՈՎ ՆԱԽԱՏԵԱՎԱԾ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԻՆ
ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԾԱՐԱԴՐԱՆՔԸ**

(Voir § 19 (d) de la notice. Donner pour chaque grief, et au besoin sur une feuille séparée, les renseignements demandés sous les points 16 à 18 ci-après)

(See § 19 (d) of the Notes. If necessary, give the details mentioned below under points 16 to 18 on a separate sheet for each separate complaint)

(Տես՝ Ծանոթագրություն, կետ 19 (դ): Ստորև նշված 16-18 կետերով պահանջվող տեղեկատվությունը ներկայացրեք յուրաքանչյուր զանգատի համար առանձին և, անհրաժեշտության դեպքում, առանձին թերթի վրա)

16. Décision interne définitive (date et nature de la décision, organe – judiciaire ou autre – l'ayant rendue)

Final decision (date, court or authority and nature of decision)

Ներպետական վերջնական որոշումը (որոշման ամսաթիվը և բնույթը, որոշումը կայացրած դատական կամ այլ մարմինը)

17. Autres décisions (énumérées dans l'ordre chronologique en indiquant, pour chaque décision, sa date, sa nature et l'organe – judiciaire ou autre – l'ayant rendue)

Other decisions (list in chronological order, giving date, court or authority and nature of decision for each of them)

Այլ որոշումները (թվարկելով ժամանակագրական կարգով՝ նշելով յուրաքանչյուր որոշման ամսաթիվը, բնույթը և որոշումը կայացրած դատական կամ այլ մարմինը)

18. Dispos(i)ez-vous d'un recours que vous n'avez pas exercé? Si oui, lequel et pour quel motif n'a-t-il pas été exercé?

Is there or was there any other appeal or other remedy available to you which you have not used? If so, explain why you have not used it.

Արդյո՞ք գոյություն ունի կամ ունեցել է բողոքարկման որևէ այլ հնարավորություն կամ իրավական պաշտպանության որևէ այլ միջոց, որից չեն օգտվել: Եթե այս, ապա նշեք դրանից չօգտվելու պատճառները:

³ Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée

Continue on a separate sheet if necessary

Անհրաժեշտության դեպքում, շարունակելով առանձին թերթի վրա

V. Exposé de l'objet de la requête
Statement of the object of the application
ԴԻՄՈՒՄԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

(Voir § 19 (e) de la notice)
(See § 19 (e) of the Notes)
(Տես՝ Ծանոթագրություն, կետ 19 (է))

19.

VI. Autres instances internationales traitant ou ayant traité l'affaire
Statement concerning other international proceedings

**ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՅԼ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՍՅԱՆՆԵՐՈՒՄ ՏՎՅԱԼ ԳՈՐԾԻ
ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

(Voir § 19 (f) de la notice)
(See § 19 (f) of the Notes)
(Տես՝ Ծանոթագրություն, կետ 19 (զ))

20. Avez-vous soumis à une autre instance internationale d'enquête ou de règlement les griefs énoncés dans la présente requête? Si oui, fournir des indications détaillées à ce sujet.
Have you submitted the above complaints to any other procedure of international investigation or settlement? If so, give full details.
Սույն դիմումում ներկայացրած զանգաւների քննության կամ կարգավորման համար դիմումը լիր արդյոք որևէ այլ միջազգային ասյան: Եթե այո, ապա դրա մասին տրամադրեք մանրամասն տեղեկատվություն:

VII. Pièces annexées

(pas d'originaux, uniquement des copies ; prière de n'utiliser ni agrafe, ni adhésif, ni lien d'aucune sorte)

List of documents

(no original documents, only photocopies, do not staple, tape or bind documents)

ԿՅՎՈՂ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿԸ

(Քնագրեր չներկայացնել, պեսար է կցել միայն պատճենները: Խնդրվում է փաստաթղթերը չամրացնել, չսոսնձել և չկարել)

(Voir chapitre § 19 (g) de la notice. Joindre copie de toutes les décisions mentionnées sous ch. IV et VI ci-dessus. Se procurer, au besoin, les copies nécessaires, et, en cas d'impossibilité, expliquer pourquoi celles-ci ne peuvent pas être obtenues. Ces documents ne vous seront pas retournés.)

(See § 19 (g) of the Notes. Include copies of all decisions referred to in Parts IV and VI above. If you do not have copies, you should obtain them. If you cannot obtain them, explain why not. No documents will be returned to you.)

(Տես՝ Ծանոթագրություն, կետ 19 (հ): Լցեք դիմումի IV-րդ և VI-րդ մասերում նշված բոլոր որոշումների պատճենները: Անհրաժեշտ պատճենների բազակայության դեպքում աշխատեք ստանայ դրանք, իսկ եթե հնարավոր չեն, ապա նշեք պատճառները: Ներկայացված փաստաթղթերը չեն վերադարձվում:)

21.

a) _____
b) _____
c) _____

VIII. Déclaration et signature

Declaration and signature

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍՈՂԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

(Voir § 19 (h) de la notice)

(See § 19 (h) of the Notes)

(Տես՝ Ծանոթագրություն, կետ 19 (ը))

Je déclare en toute conscience et loyauté que les renseignements qui figurent sur la présente formule de requête sont exacts.

I hereby declare that, to the best of my knowledge and belief, the information I have given in the present application form is correct.

Ամենայն համոզվածությամբ և գիտակցաբար հայտարարում եմ, որ սույն դիմումում ներկայացված տվյալները ճշգրիտ են:

Lieu

Place

Վայրը

Date

Date

Ամսաթիվը

(Signature du/de la requérant(e) ou du/de la représentant(e))

(Signature of the applicant or of the representative)

Դիմումի կամ ներկայացնելի ստորագրությունը

Հոդված 4

Օտարերկրացիների կողմէտիվ
արտաքսման արգելումը
Օտարերկրացիների կողմէտիվ արտաքսումն
արգելվում է:

Հոդված 5

Տարածքային կիրառումը

1. Ցանկացած Բարձր պայմանափորվող կողմ կարող է սույն Արձանագրությունը ստորագրելիս կամ վավերացնելիս կամ դրանից հետո ցանկացած ժամանակ Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հեղի հայտարարություն՝ նշելով այն շրջանակները, որի սահմաններում ինքը պարտափորվում է կիրառն սույն Արձանագրության դրույթները այն տարածքների նկատմամբ, որոնց միջազգային հարաբերությունների համար ինքը պատասխանատու է:

2. Ցանկացած Բարձր պայմանափորվող կողմ, որը նախորդ կետին համապատասխան հայտարարություն է հեղի, կարող է ժամանակ առ ժամանակ հետագա հայտարարություններ հեղի ցանկացած նախորդ հայտարարության պայմանների փոփոխման կամ ցանկացած տարածքի նկատմամբ սույն Արձանագրության դրույթների կիրառման դադարեցման մասին:

3. Սույն հոդվածին համապատասխան արված հայտարարությունը դիտվում է որպես Կոնվենցիայի 56-րդ հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան արված հայտարարություն:

4. Ցանկացած պետության տարածք, որի նկատմամբ սույն Արձանագրությունը կիրառվում է այդ պետության կողմից այն վավերացվելու կամ ընդունվելու ուժով, և ցանկացած տարածք, որի նկատմամբ սույն Արձանագրությունը կիրառվում է սույն հոդվածին համապատասխան այդ պետության հայտարարության ուժով, 2-րդ և 3-րդ հոդվածների նպատակների համար համարվում է ինքնուրույն տարածք:

5. Ցուրաքանչյուր պետություն, որը սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ կետերի համաձայն հայտարարություն է արել, դրանից հետո ցանկացած ժամանակ կարող է մեկ կամ մի քանի տարածքների անունից, որոնց վերաբերում է հայտարարությունը, հայտարարել, որ ինքն

ընդունում է Դատարանի՝ առանձին անձանցից, ոչ կառավարական կազմակերպություններից կամ անձանց խմբերից սույն Արձանագրության 1-4-րդ բոլոր կամ ցանկացած հոդվածի կապակցությամբ Կոնվենցիայի 34-րդ հոդվածով նախատեսված գանգատներ ստանալու իրավասությունը:

Հոդված 6

Տարածքային կոնվենցիային

Բարձր պայմանափորվող կողմերի հարաբերություններում սույն Արձանագրության 1-5-րդ հոդվածների դրույթները դիտվում են որպես Կոնվենցիայի լրացուցիչ հոդվածներ, և Կոնվենցիայի բոլոր դրույթները կիրառվում են համապատասխանաբար:

Հոդված 7

Ստորագրումը և վավերացումը

1. Սույն Արձանագրությունը բաց է Եվրոպայի խորհրդի այն անդամների ստորագրման համար, որոնք ստորագրել են Կոնվենցիան. այն ենթակա է վավերացման Կոնվենցիայի վավերացման հետ միաժամանակ կամ այն վավերացնելուց հետո: Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում հինգերորդ վավերագիրն ի պահ հանձնելուց: Հետագայում վավերացնող ցանկացած ստորագրող պետության համար Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում նրա վավերագիրն ի պահ հանձնելու պահից:

2. Վավերագրերն ի պահ են հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին, որը վավերացումների մասին ծանուցում է բոլոր անդամներին:

Ի հավաստումն որի՝ պատշաճ կերպով լիազորված ներքոստորագրյալներն ստորագրեցին սույն Արձանագրությունը:

Կատարված է Ստրաբուրգում 1963 թ. սեպտեմբերի 16-ին՝ մեկ օրինակով, անգլերեն և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն են հավասարազոր են, որոնք պահվում են Եվրոպայի խորհրդի արխիվում: Գլխավոր քարտուղարը հաստատված պատճեններն ուղարկում է Արձանագրությունն ստորագրած յուրաքանչյուր պետության:

Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի թիվ 6 Արձանագրություն՝ մահապատժի վերացման վերաբերյալ

(28-ը ապրիլի, 1983 թ., Ստրասբուրգ)

Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունները, որոնք ստորագրել են 1950 թ. նոյեմբերի 4-ին Հռոմում ստորագրված Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիային (այսուհետև՝ Կոնվենցիա) կից սույն Արձանագրությունը, նկատի առնելով, որ Եվրոպայի խորհրդի անդամ որոշ պետություններում տեղի ունեցած զարգացումն արտահայտում է մահապատժը վերացնելու օգտին առկա լրջիկանուր միտումը, համաձայնեցին ներքոհիշյալի շուրջը.

Հոդված 1

Մահապատժի վերացումը

Մահապատժը վերացվում է: Ոչ մեկին չի կարելի մահապատժի դատապարտել կամ մահապատժի ննթարկել:

Հոդված 2

Մահապատժը պատերազմի ժամանակ Պետությունը կարող է իր օրենսդրության մեջ մահապատժ նախատեսել պատերազմի ժամանակ կամ պատերազմի անխուսափելի սպառնալիքի դեպքում կատարված գործորությունների համար. նման պատժը կիրառվում է միայն օրենքով սահմանված դեպքերում և նրա դրույթներին համապատասխան: Պետությունը Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հաղորդում է այդ օրենսդրության համապատասխան դրույթները:

Հոդված 3

Շնորհումների արգելումը

Սույն Արձանագրության դրույթներից շենումներ չեն թույլատրվում Կոնվենցիայի 15-րդ հոդվածի հիման վրա:

Հոդված 4

Վերապահումների արգելումը

Սույն Արձանագրության դրույթների նկատմամբ վերապահումներ չեն թույլատրվում կոնվենցիայի 57-րդ հոդվածի հիման վրա:

Հոդված 5

Տարածքային կիրառումը

1. Ցանկացած պետություն ստորագրելիս կամ վավերագիրը, ընդունման կամ հավանություն տալու մասին փաստաթություն ի պահ հանձնելիս կարող է նշել այն տարածքը կամ տարածքները, որոնց նկատմամբ կիրառվում է սույն Արձանագրությունը:

2. Ցանկացած պետություն կարող է ավելի ուշ՝ ցանկացած պահի, Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հղած հայտարարությամբ սույն Արձանագրության կիրառումը տարածել հայտարարության մեջ նշված որևէ այլ տարածքի նկատմամբ: Այդ տարածքի նկատմամբ Արձանագրությունը ուժի մեջ է մտնում նման հայտարարությունը Գլխավոր քարտուղարի ստանալու ամսաթվին հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

3. Նախորդ երկու կնտերի հիման վրա արված ցանկացած հայտարարություն, որը վերաբերում է նրանում նշված այս կամ այն տարածքին, կարող է չնյալ հայտարարվել Գլխավոր քարտուղարին ուղարկված ծանուցագրի միջոցով: Չնյալ հայտարարումն ուժի մեջ է մտնում այն ամսվա առաջին օրվանից, որը հաջորդում է նման ծանուցագրի գլխավոր քարտուղարի ստանալու ամսաթվին:

Հոդված 6

Հարաբերությունը կոնվենցիային

Մասնակից պետությունների հարաբերություններում սույն Արձանագրության 1-5-րդ հոդվածները դիտվում են որպես կոնվենցիայի լրացրություն հոդվածներ, և կոնվենցիայի բոլոր դրույթները կիրառվում են համապատասխանաբար:

Հոդված 7

Ստորագրումը և վավերացումը

Սույն Արձանագրությունը բաց է կոնվենցիան ստորագրած Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների ստորա-

գրման համար: Այն ննջակա է վավերացման, ընդունման կամ հաստատման: Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունը չի կարող սույն Արձանագրությունը վավերացնել, ընդունել կամ հաստատել՝ առանց միաժամանակ կամ դրանից առաջ կոնվենցիան վավերացնելու: Վավերագրերը, ընդունման կամ հաստատման փաստաթղթերն ի պահ են հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:

Հոդված 8

Ուժի մեջ մտնելը

- Սույն Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում այն ամսաթվին հաջորդող ամսվա առաջին օրը, եթե Եվրոպայի խորհրդի անդամ հինգ պետություններ, 7-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան, իրենց համաձայնությունն են արտահայտում Արձանագրությամբ պարտավորություններ ստանձնելու կավակցությամբ:
- Յանկացած անդամ պետության համար, որն Արձանագրությամբ պարտավորություն ստանձնելու իր համաձայնությունը հայտնում է հետագայում, Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում այն ամսվա առաջին օրվանից, որը հաջորդում է վավերագրերը կամ ընդունման կամ հաստատման փաստաթուղթն ի պահ հանձնելու օրվան:

Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի թիվ 7 Արձանագրություն

(22-ը նոյեմբերի, 1984 թ., Ստրասբուրգ)

Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունները, որոնք ստորագրել են սույն Արձանագրությունը,

լի վճռականությամբ՝ ձեռնարկելու այնպիսի քայլեր, որոնք կապահովեն որոշ իրավունքների և ազատությունների կողմանիվ իրականացումը 1950 թ. նոյեմբերի 4-ին Հռոմում ստորագրված Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի (այսուհետև՝ կոնվենցիա) միջոցով, համաձայնացին ներքոհիշյալի շուրջ.

Հոդված 9

Ավանդապահի գործառույթները

Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը խորհրդի անդամ պետություններին ծանուցում է՝

- ցանկացած ստորագրման մասին,
- վավերագրերը, ընդունման կամ հաստատման փաստաթուղթն ի պահ հանձնելու մասին,
- 5 և 8-րդ հոդվածներին համապատասխան՝ սույն Արձանագրության ուժի մեջ մտնելու օրվա մասին,
- սույն Արձանագրությանը վերաբերող ցանկացած այլ գործողության, ծանուցման կամ հայտարարության մասին:

Ի հավաստումն որի՝ պատշաճ կերպով լիազորված ներքոստորագրյալներն ստորագրեցին սույն Արձանագրությունը:

Կատարված է Ստրասբուրգում 1983 թ. ապրիլի 28-ին՝ մեկ օրինակով, անգլերեն և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն էլ հավասարացոր են, որոնք պահպում են Եվրոպայի խորհրդի արխիվում: Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը հաստատված պատճեններն ուղարկում է Եվրոպայի խորհրդի անդամ յուրաքանչյուր պետության:

Հոդված 1

Օտարենրկրացիների արտաքսմանը

Վերաբերող ընթացակարգային

Նրաշխիքները

- Որևէ պետության տարածքում օրինական կարգով բնակվող օտարենրկրացին չի կարող այնտեղից արտաքսվել այլ կերպ, քան ի կատարումն օրենքին համապատասխան ընդունված որոշման:

Ա. փաստարկներ ներկայացնելու իր արտաքսման դեմ,

թ. վերանայել տալու իր գործը, և
գ. այդ նպատակով ներկայացվելու
իրավասու մարմնի կամ այդ մարմնի
նշանակած մեկ կամ մի քանի անձանց
առջև:

2. Օտարերկրացին կարող է արտաքսվել
նախքան սույն հոդվածի 1-ին կետի «ա»,
«բ» և «զ» նմանակներում նշված իր
իրավունքների իրականացումը, եթե
արտաքսումն անհրաժեշտ է ի շահ
հասարակական կարգի կամ պատճառա-
բանվում է պետական անվտանգության
նկատառումներով:

Հոդված 2

Քրեական գործերով գանգատարկման իրավունքը

1. Քրեական հանգարծություն կա-
տարելու համար դատարանի կողմից
դատապարտված յուրաքանչյուր որ
իրավունք ունի, որ իր դատապարտումը
կամ դատավճիրը վերանայվի վերադաս
դատական ատյանի կողմից: Այդ
իրավունքի իրականացումը, ներառյալ դրա
իրականացման հիմքնը, կարգավորվում է
օրենքով:

2. Այդ իրավունքից կարող են
բացառություններ արվել օրենքով սահ-
մանված անշան հանգարծությունների
առնչությամբ, կամ երբ տվյալ անձը
դատվել է ամենաքարձր ատյանի կողմից,
որը հանդեն է ենկել որպես առաջին ատյանի
դատարան, կամ դատապարտված է ենել
այդ անձի արդարացման դեմ վճռաբեկ
գանգատի քննարկումից հետո:

Հոդված 3

Փոխհատուցումը պատապարտման դեպքում

Եթե որևէ անձ վերջնական դատավճռով
մեղավոր է ճանաչվել քրեական հան-
գագործություն կատարելու մեջ, և եթե
հետագայում նրա նկատմամբ կայացված
դատավճիրը չեղյալ է հայտարարվել, կամ
նա ներման է նենթարկվել այն հիմքով, որ
նոր կամ նոր բացահայտված որևէ փաստ
համոզիչ կերպով ապացուցում է դատական
սխալի առկայությունը, ապա նման
դատապարտման հետևանքով պատիժ
կրած անձը փոխհատուցում է ստանում
տվյալ պետության օրենքին կամ
պրակտիկային համապատասխան, եթե չի
ապացուցվում, որ ժամանակին այդ փաստը

չբացահայտելը լիովին կամ մասամբ
կախված չի եղել տվյալ անձից:

Հոդված 4

Կոլին անգամ չդատվելու և չպատժելու իրավունքը

1. Ոչ որ չպետք է միևնույն պետության
իրավագորության շրջանակներում երկրորդ
անգամ դատվի կամ քրեական դա-
տապարության կարգով պատժվի այն
հանցագործության կապակցությամբ, որի
համար նա արդեն վերջնականապես
արդարացվել է կամ դատապարտվել այդ
պետության օրենքին և քրեական դատա-
վարությանը համապատասխան:

2. Նախորդ կետի դրույթները չեն
խոչընդոտում գործի վերանայմանը տվյալ
պետության օրենքին և քրեական դատա-
վարությանը համապատասխան, եթե ի
հայտ են ենկել նոր կամ նոր բացահայտված
փաստներ, կամ նախորդ քննության
ժամանակ տեղ են գտնել էական
թերություններ, որոնք կարող են ազդել
դրա արդյունքի վրա:

3. Սույն հոդվածի դրույթներից շեղում չի
թույլատրվում Կոնվենցիայի 15-րդ հոդ-
վածի հիման վրա:

Հոդված 5

Հակասարությունն ամուսնության միջև Ամուսնանալիս, ամուսնության ընթացքում և ամուսնալուծության դեպքում ամու- սինները հավասար իրավունքներ և մասնավոր իրավական բնույթի հավասար պատասխանատվություն ունեն փոխադարձ հարաբերություններում և իրենց երեխա- ների հետ ունեցած հարաբերություններում: Սույն հոդվածը պետություններին չի խոչընդոտում ճենարկելու այնպիսի միջոցներ, որոնք անհրաժեշտ են երեխա- ների շահերը պաշտպանելու համար:

Հոդված 6

Տարածքային կիրառումը

1. Ցանկացած պետություն ստորագրելիս
կամ իր կամերագիրը կամ ընդունման կամ
հավանություն տալու մասին փաստա-
թություն ի պահ հանձնելիս կարող է նշել այն
տարածքը կամ տարածքները, որոնց վրա
տարածվում է սույն Արձանագրության
գործողությունը, և նշել այն ծավալը, որով
տվյալ պետությունը պարտավորվում է սույն
Արձանագրության դրույթները կիրառել այդ

տարածքի կամ տարածքների նկատմամբ:

2. Յանկացած պնտություն կարող է ավելի ուշ, զանկացած պահի, Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հղած հայտարարությամբ սույն Արձանագրության կիրառումը տարածել հայտարարության մեջ նշված որևէ այլ տարածքի վրա: Այդ տարածքի նկատմամբ Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում այն ամսվա առաջին օրվանից, որն սկսվում է նման հայտարարությունը Գլխավոր քարտուղարի ստանալու ամսաթվին հաջորդող երկամյա ժամկետը լրանալուց հետո:

3. Նախորդ երկու կետերի հիման վրա արված զանկացած հայտարարություն, որը վերաբերում է նրանում նշված այս կամ այն տարածքին, կարող է չնշյալ հայտարարվել կամ փոփոխվել Գլխավոր քարտուղարին ծանուցելու միջոցով: Չնշյալ հայտարարումը կամ փոփոխվելն ուժի մեջ է մտնում այն ամսվա առաջին օրը, որն սկսվում է նման ծանուցագիրը Գլխավոր քարտուղարի ստանալու ամսաթվին հաջորդող երկամյա ժամկետը լրանալուց հետո:

4. Սույն հոդվածի համապատասխան արված հայտարարությունը դիտվում է որպես Կոնվենցիայի 56-րդ հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան արված հայտարարություն:

5. Յանկացած պնտության տարածք, որի նկատմամբ սույն Արձանագրությունը կիրառվում է այդ պնտության կողմից այն վավերացվելու, ընդունվելու կամ հաստատվելու ուժով, և զանկացած տարածք, որի նկատմամբ սույն Արձանագրությունը կիրառվում է այդ պնտության՝ սույն հոդվածին համապատասխան արված հայտարարության ուժով, 1-ին հոդվածում պնտության տարածքը վկայակոչելու նպատակով կարող են դիտվել որպես առանձին տարածքներ:

6. Յուրաքանչյուր պնտություն, որը սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ կետերի համաձայն հայտարարություն է արել, դրանից հետո զանկացած ժամանակ կարող է մեկ կամ մի քանի տարածքների անունից, որոնց վերաբերում է հայտարարությունը, հայտարարել, որ ինքն ընդունում է Դատարանի՝ առանձին անձանցից, ոչ կառավարական կազմակերպություններից կամ անձանց խմբերից:

սույն Արձանագրության 1-5-րդ հոդվածների կապակցությամբ Կոնվենցիայի 34-րդ հոդվածով նախատեսված գանգատներ ստանալու իրավասությունը:

Հոդված 7

Հարաբերությունը Կոնվենցիային

Մասնակից պնտությունների հարաբերություններում սույն Արձանագրության 1-6-րդ հոդվածները դիտվում են որպես Կոնվենցիայի լրացուցիչ հոդվածներ, և Կոնվենցիայի բոլոր դրույթները կիրառվում են համապատասխանաբար:

Հոդված 8

Ստորագրումը և վավերացումը

Սույն Արձանագրությունը բաց է Կոնվենցիան ստորագրած Եվրոպայի խորհրդի անդամ պնտությունների ստորագրման համար: Այն ենթակա է վավերացման, ընդունման կամ հաստատման: Եվրոպայի խորհրդի անդամ պնտությունը չի կարող սույն Արձանագրությունը կավերացնել, ընդունել կամ հաստատել՝ առանց միաժամանակ կամ դրանից առաջ Կոնվենցիան վավերացնելու: Վավերագրելը, ընդունման կամ հաստատման փաստաթղթերն ի պահ են հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:

Հոդված 9

Ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում այն երկամյա ժամկետի լրանալուն հաջորդող ամսվա առաջին օրը, եթե Եվրոպայի խորհրդի անդամ յոթ պնտություն, 8-րդ հոդվածի համապատասխան, իրենց համաձայնությունն են հայտնում սույն Արձանագրությամբ պարտավորություններ ստանձնելու կապակցությամբ:

2. Յանկացած անդամ պնտության համար, որն Արձանագրությամբ պարտավորություն ստանձնելու իր համաձայնությունը հայտնում է հետագայում, այն ուժի մեջ է մտնում վավերագիրը կամ ընդունման կամ հաստատման փաստաթղթերն ի պահ հանձնելուց հետո երկամյա ժամկետը լրանալուն հաջորդող ամսվա առաջին օրվանից:

Հոդված 10

Ակտանդապահի գործառույթները
Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը
Եվրոպայի խորհրդի անդամ բոլոր
պետություններին ծանուցում է՝
ա. ցանկացած ստորագրման մասին,
հավանության արժանացման,
բ. վավերագիրը, ընդունման կամ փաս-
տաթուղթն ի պահ հանձնելու մասին,
գ. 6-րդ և 9-րդ հոդվածներին համա-
պատասխան՝ սույն Արձանագրության ուժի
մեջ մտնելու օրվա մասին,
դ. սույն Արձանագրությանը վերաբերող
ցանկացած այլ գործողության, ծանուցման
կամ հայտարարության մասին:

Ի հավաստում որի՝ պատշաճ կնրպով
լիազորված ներքոստորագրյալներն ստո-
րագրեցին սույն Արձանագրությունը:

Կատարված է Ստորագրություն 1984 թ.
նոյեմբերի 22-ին՝ մեկ օրինակով, անգլերեն
և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն էլ հավասարագոր են, որոնք պահպում են
Եվրոպայի խորհրդի արևիվում: Եվրոպայի
խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը հաս-
տատված պատճեններն ուղարկում է Եվրոպայի խորհրդի անդամ յուրաքանչյուր
պետության:

Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների

պաշտպանության մասին կոնվենցիայի թիվ 12

Արձանագրություն

(4-ը նոյեմբերի, 2000 թ., Հռոմ)

Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունները, որոնք ստորագրել են սույն Արձանագրությունը,

հաշվի առնելով այն հիմնարար սկզբունքը, ըստ որի բոլորը հավասար են օրենքի առջև
և օրենքի հավասար պաշտպանության իրավունք ունեն,
վճռական լինելով ձեռնարկել հետագա
քայլեր, զարգացնել բոլոր անձանց
հավասարությունը 1950 թվականին
նոյեմբերի 4-ին Հռոմում ստորագրված՝
Մարդու իրավունքների և հիմնարար
ազատությունների պաշտպանության
մասին կոնվենցիայով (այսուհետ՝
կոնվենցիա) խորականության ընդհանուր
արգելքի կողմերի վերաշխավորման
միջոցով,
վերահաստատելով, որ ոչ խորականության
սկզբունքը չի խոչընդոտում մասնակից
պետությունների կողմից լիակատար և
արդյունավետ հավասարությունը զարգաց-
նելու նպատակով միջոցներ ձեռնարկելուն՝
պայմանով, որ այդ միջոցառումների
իրականացման համար գոյություն ունի
օբյեկտիվ և հիմնավոր արդարացում,
համաձայնացին ներքոհիշյալի շուրջ.

իրավունքից օգտվելը պետք է ապահովի
առանց սեփի, ռասայի, գույնի, լեզվի, կրոնի,
քաղաքական կամ այլ կարծիքի, ազգային
կամ սոցիալական ծագման, ազգային
փոքրամասնության պատկանելու, սնիկա-
կանության, ծննդի կամ այլ կարգավիճակի
վրա հիմնված խորականության:

2. Οչ մեկի նկատմամբ պետական
մարմնի կողմից խորականություն չպետք է
դրսնորվի սույն հոդվածի 1-ին կետում
նշված որևէ հիմքով:

Հոդված 2

Տարածքային կիրառումը

1. Յանկացած պետություն կարող է ստորագրելիս կամ վավերագիրը, ընդուն-
ման կամ հաստատման հայտարարելը ի պահ տալիս նշել այն տարածքը կամ
տարածքները, որոնց նկատմամբ Արձանա-
գրությունը կիրառվելու է:

2. Յանկացած պետություն կարող է ավելի ուշ՝ ցանկացած պահի, Եվրոպայի
խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հղած
հայտարարությամբ սույն Արձանա-
գրության կիրառումը տարածել հայտար-
արության մեջ նշված որևէ այլ տարածքի
նկատմամբ: Այդ տարածքի նկատմամբ

Հոդված 1

Խորականության համընդհանուր

արգելումը

1. Օրենքով սահմանված ցանկացած

Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում նման հայտարարությունը Գլխավոր քարտուղարի ստանալու օրվանից հետո՝ նուամսյա ժամկետը լրանալուն հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

3. Նախորդ նրկու կետերի հիման վրա արված ցանկացած հայտարարություն, որը վերաբերում է նրանում նշված այս կամ այն տարածքին, կարող է փոփոխվել կամ չնյալ հայտարարվել Գլխավոր քարտուղարին ուղղված ծանուցման միջոցով: Չնյալ հայտարարենը կամ փոփոխությունն ուժի մեջ են մտնում դրանք Գլխավոր քարտուղարի ստանալու օրվանից հետո՝ նուամսյա ժամկետը լրանալուն հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

4. Սույն հոդվածին համապատասխան արված հայտարարությունը դիտվում է որպես կոնվենցիայի 56-րդ հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան արված հայտարարություն:

5. Յուրաքանչյուր պետություն, որը սույն հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ կետերի համաձայն հայտարարություն է արել, դրանից հետո՝ ցանկացած ժամանակ, կարող է մեկ կամ մի քանի տարածքների անունից, որոնց վերաբերում է հայտարարությունը, հայտարարեն, որ ինքն ընդունում է Դատարանի՝ առանձին անձանցից, ոչ կառավարական կազմակերպություններից կամ անձանց խմբներից սույն Արձանագրության 1-ին հոդվածի կապակցությամբ կոնվենցիայի 34-րդ հոդվածով նախատեսված գանգատներ ստանալու իրավասությունը:

Հոդված 3

Հարաբերությունը կոնվենցիային

Մասնակից պետությունների միջև սույն Արձանագրության 1-ին և 2-րդ հոդվածները դիտվում են որպես կոնվենցիայի լրացուցիչ հոդվածներ, և կոնվենցիայի բոլոր դրույթները կիրառվում են համապատասխաբար:

Հոդված 4

Ստորագրումը և վավերացումը

Սույն Արձանագրությունը բաց է կոնվենցիան ստորագրած Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունների ստորագրման համար: Այն ենթակա է վավերացման, ընդունման կամ հաստատման: Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունը չի կարող սույն Արձանագրությունը վավերացնել,

ընդունել կամ հաստատել՝ առանց միաժամանակ կամ դրանից առաջ կոնվենցիան վավերացնելու: Վավերագրերը, ընդունման կամ հաստատման փաստաթուղթն ի պահ են հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:

Հոդված 5

Ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն Արձանագրությունն ուժի մեջ է մտնում Եվրոպայի խորհրդի անդամ տասը պետությունների կողմից, 4-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան, Արձանագրությամբ պարտավորված լինելու մասին համաձայնություն արտահայտվելու օրվանից հետո՝ նուամսյա ժամկետի լրանալուն հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

2. Ցանկացած անդամ պետության համար, որն Արձանագրությամբ պարտավորված լինելու իր համաձայնությունն արտահայտում է հետազոտում է մտնում վավերագիրը կամ ընդունման կամ հաստատման փաստաթուղթն ի պահ հանձնելու օրվանից հետո՝ նուամսյա ժամկետի լրանալուն հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

Հոդված 6

Ավանդապահի գրքառույթները

Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը խորհրդի անդամ պետություններին ծանուցում է՝

- ա. ցանկացած ստորագրման մասին,
- բ. վավերագիրը, ընդունման կամ հաստատման փաստաթուղթն ի պահ հանձնելու մասին,
- գ. 2-րդ և 5-րդ հոդվածներին համապատասխան՝ սույն Արձանագրության ուժի մեջ մտնելու օրվա մասին,
- դ. սույն Արձանագրությանը վերաբերող ցանկացած այլ գործողության, ծանուցման կամ հաղորդագրության մասին:

Ի հավաստում որի՝ պատշաճ կերպով լիազորված ներքոստորագրյալներն ստորագրեցին սույն Արձանագրությունը:

Կատարված է Հռոմում 2000 թվականի նոյեմբերի 4-ին, մեկ օրինակով, անգլերեն և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն էլ հավասարագոր են, որոնք պահպանվում են Եվրոպայի խորհրդի արխիվում: Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը դրա հաստատված պատճեններն ուղարկում է Եվրոպայի խորհրդի անդամ յուրաքանչյուր պետության:

Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի թիվ 13 Արձանագրություն՝ բոլոր հանգամանքներում մահապատժի վերացման մասին

(3-ը մայիսի, 2002 թ., Վիենու)

Եվրոպայի խորհրդի ներքոստորագրյալ անդամ պետությունները,

համոզված լինելով, որ յուրաքանչյուր անձի կյանքի իրավունքը ժողովրդավարական հասարակության հիմնական արժեքն է, և որ մահապատժի վերացումը կննասկանորեն կարևոր է այս իրավունքի պաշտպանության և բոլոր մարդկանց բնորոշ արժանապատվության անվերապահ ճանաչման համար,
ցանկանալով ամրապնդել 1950 թ. նոյեմբերի 4-ին Հռոմում ստորագրված՝ Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայով (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) երաշխավորված կյանքի իրավունքի պաշտպանությունը,
հաշվի առնելով, որ Կոնվենցիայի՝ 1983 թ. ապրիլի 28-ին Ստրաբուրգում ստորագրված 6-րդ Արձանագրությունը, որը վերաբերում է մահապատժի վերացմանը, չի բացառում մահապատիժը պատերազմի ժամանակ կամ պատերազմի անխուսափելի վտանգի պայմաններում կատարված արարքների դեպքերում,
վճռական լինելով վերջնական քայլեր ձեռնարկել բոլոր հանգամանքներում մահապատիժը վերացնելու նպատակով, համաձայնացին ներքոհիշյալի վերաբերյալ.

Հոդված 1

Մահապատժի վերացումը
Մահապատիժը վերացվում է: Ոչ մեկին չի կարելի մահապատժի դատապարտել կամ մահապատժի ննթարկել:

Հոդված 2

Շնորհման արգելումը
Սույն Արձանագրության դրույթներից Կոնվենցիայի 15-րդ հոդվածով նախատեսված շնորհման չեն թույլատրվում:

Հոդված 3

Վերապահումների արգելումը
Սույն Արձանագրության դրույթների նկատմամբ Կոնվենցիայի 57-րդ հոդվածով նախատեսված վերապահումները չեն թույլատրվում:

Հոդված 4

Տարածքային կիրառումը

1. Ցանկացած պետություն ստորագրելիս կամ վավերագիրը, ընդունման կամ հավանություն տալու մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելիս կարող է նշել այն տարածքը կամ տարածքները, որոնց նկատմամբ կիրառվում է սույն Արձանագրությունը:

2. Ցանկացած պետություն կարող է ավելի ուշ՝ ցանկացած պահի, Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հղած հայտարարությամբ սույն Արձանագրության կիրառումը տարածել հայտարարության մեջ նշված որևէ այլ տարածքի նկատմամբ: Նման տարածքի համար սույն Արձանագրությունը ուժի մեջ կմտնի նման հայտարարությունը Գլխավոր քարտուղարի ստանալու օրվանից հետո՝ նրենք ամիս ժամանակահատվածին հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

3. Նախորդ նրկու կետերի հիման վրա արված ցանկացած հայտարարություն, որը վերաբերում է նրանում նշված այս կամ այն տարածքին, կարող է հետ վերցվել կամ փոփոխվել՝ Գլխավոր քարտուղարին ուղարկված ծանուցագրի միջոցով: Հետ վերցնելը կամ փոփոխությունը ուժի մեջ կմտնի նման ծանուցագրի Գլխավոր քարտուղարի ստանալու օրվանից հետո՝ նրենք ամիս ժամանակահատվածին հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

Հոդված 5

Հարաբերությունը Կոնվենցիային

Մասնակից պետությունների հարաբերություններում սույն Արձանագրության 1-4-րդ հոդվածների դրույթները դիտվում են որպես Կոնվենցիայի լրացուցիչ հոդվածներ, և Կոնվենցիայի բոլոր դրույթները կիրառվում են համապատասխանաբար:

Հոդված 6

Ստորագրումը և վավերացումը

Սույն Արձանագրությունը բաց է Եվրոպայի խորհրդի այն անդամ պետությունների ստորագրման համար, որոնք ստորագրել են Կոնվենցիան: Այն ենթակա է վավերացման, ընդունման կամ հաստատման: Եվրոպայի խորհրդի անդամ պետությունը չի կարող վավերացնել, ընդունել կամ հաստատել սույն Արձանագրությունը առանց Կոնվենցիան նախապես կամ միաժամանակ վավերացնելու: Վավերագրերը, ընդունման կամ հաստատման մասին փաստաթղթերը պետք է ի պահ հանձնվեն Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:

Հոդված 7

Ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն Արձանագրությունը ուժի մեջ կմտնի, 6-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան, Եվրոպայի խորհրդի տասը անդամ պետությունների կողմից Արձանագրությամբ պարտավորված լինելու մասին իրենց համաձայնությունը հայտնելու օրվանից հետո՝ երեք ամիս ժամանակահատվածին հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

2. Արձանագրությամբ պարտավորված լինելու մասին իր համաձայնությունը հետագայում հայտնած յուրաքանչյուր անդամ պետության համար Արձանագրությունը պետք է ուժի մեջ մտնի վավերագրերը, ընդունման կամ հաստատման մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելու օրվանից հետո՝ երեք ամիս ժամանակահատվածին հաջորդող ամսվա առաջին օրը:

Հոդված 8

Ավանդապահի գործառույթները

Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը Եվրոպայի խորհրդի բոլոր անդամ պետություններին պետք է ծանուցի.

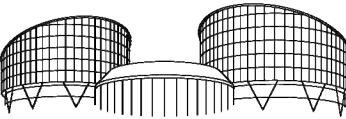
ա. յուրաքանչյուր ստորագրման մասին,
բ. յուրաքանչյուր վավերագրերը, ընդունման կամ հաստատման մասին փաստաթուղթը ի պահ հանձնելու մասին,

գ. 4-րդ և 7-րդ հոդվածներին համաձայն սույն Արձանագրության ուժի մեջ մտնելու ժամկետի մասին,

դ. սույն Արձանագրության առնչվող յուրաքանչյուր այլ գործողության, ծանուցագրի կամ հաղորդագրության մասին:

Ի հավատումն որի՝ պատշաճ կնրառվ լիազորված ներքոստորագրյալներն ստորագրեցին սույն Արձանագրությունը:

Կատարված է Վիլնյուսում 2002 թ. մայիսի 3-ին՝ մեկ օրինակով, անգլերեն և ֆրանսերեն, երկու տեքստերն էլ հավասարացոր են, որոնք պահպում են Եվրոպայի խորհրդի արխիվում: Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը հաստատված պատճեններն ուղարկում է Եվրոպայի խորհրդի անդամ յուրաքանչյուր պետության:

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՌՈՊԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ
դիմությունների համար

I. I. ԻՆՉՈՒՄԻ ԳՈՐԾԵՐԻ ՔՆՆՈՒՄ ԴԱՏԱՐԱՆԸ

- Մարդու իրավունքների նվրոպական դատարանը միջազգային մարմին է, որը կարող է քննել այն անձանց գանգատները, որոնք պնդում են, որ ուսնահարվել են Մարդու իրավունքների նվրոպական կոնվենցիայով երաշխավորվող իրենց իրավունքները: Կոնվենցիան միջազգային պայմանագիր է, որին միանալով մեծ թվով նվրոպական պետություններ ապարագում են ապահովել մի շարք հիմնարար իրավունքներ: Երաշխավորվող իրավունքները շարադրված են կոնվենցիայի տեքստում, ինչպես նաև, միայն որոշ պետությունների կողմից վավերացված, դրան կից թիվ 1, 4, 6, 7, 12 և 13 արձանագրություններում: Զեզ անհրաժեշտ է ծանոթանալ կից ներկայացվող այդ տեքստերին:
- Դուք կարող եք դիմություն գտնում եք, որ Դուք տաճամք դարձել եք վերոհիշյալ հիմնարար իրավունքներից մեկի կամ մի քանիսի՝ պետություններից որևէ մեկի կամ մի քանիսի կողմից խախտման անմիջական գործ:
- Դատարանն իրավասու է քննել միայն այն գանգատները, որոնք վերաբերում են կոնվենցիայում և դրան կից արձանագրություններում ամրագրված իրավունքներից մեկի կամ մի քանիսի ուսնահարումներին: Նա վերադաս դատական ատյան չէ և չի կարող բնկանել կամ փոփոխել ներպետական դատարանների կողմից կայացրած որոշումները: Դատարանը նույնպես չի կարող Զեր անունից ուղղակիորեն միջամտել այն մարմնի գործունեությանը, որի դեմ Դուք գանգատներ եք ներկայացնում:
- Դատարանն իրավասու է քննել միայն այն գանգատները, որոնք ուղղված են կոնվենցիան կամ համապատասխան արձանագրությունը վավերացրած պետության դեմ: Նա չի կարող քննել կոնվենցիայի վավերացումից առաջ տեղի ունեցած իրադարձություններին վերաբերող գանգատները: Վավերացման ամսաթվերը բնրված են սույն փաստաթղթում:
- Դուք կարող եք գանգատներ ներկայացնել Դատարան միայն այն հարցերի վերաբերյալ, որոնց համար պատասխանատու է մասնակից պետություններից որևէ մեկի այս կամ այն պետական մարմինը (օրենսդիր, գործադիր, դատական, և այլն): Դատարանը քննության չի առնում մասնավոր տաճամք կամ մասնավոր կազմակերպությունների դեմ ուղղված գանգատները:
- Դատարանը, համաձայն կոնվենցիայի 35-րդ հոդվածի 1-ին կետի դրույթների, կարող է դիմումը քննության առնել միայն այն դեպքում, եթե սպառված են իրավական պաշտպանության բոլոր ներպետական միջոցները, և վերջնական ներպետական որոշման ընդունման օրվանից ոչ ուշ քան վեց ամսվա ընթացքում: Դատարանը չի կարող քննության առնել որևէ դիմում, որը չի բավարարում ընդունելիության այս պահանջները:
- Իրավական պաշտպանության ներպետական միջոցների սպառումը նշանակում է, որ մինչև Դատարան դիմությունը նախ պետք է դիմություններպետական դատարաններ՝ Զեր գանգատներն ըստ էռաջյան լուծելու նպատակով, բողոքարկելով ընդհուպ մինչև՝ Զեր գործը քննելու իրավասությամբ օժտված բարձրագույն առյանը: Իրավական

Ծանոթագրություն դիմողների համար

պաշտպանության այդ միջոցներին չդիմելու դեպքում, Դուք պետք է ապացուցեք, որ դրանք կլինեին անարդյունավետ:

8. Ներպետական դատարաններ դիմելիս Դուք պետք է պահպանեք ներպետական դատավարական կանոնները, ներայալ դատավարական ժամկետները: Օրինակ՝ եթե Ձեր վերաբնիշ կամ վճռաբեկ բողոքը վերադարձվել է սահմանված ժամկետից ուշ ներկայացնելու կամ ընդդատության պահանջները կամ պատշաճ ընթացակարգը չպահպանելու պատճառով, ապա Դատարանը չի կարողանա քննել Ձեր գործը:

9. Այսուհանդեռձ, եթե Ձեր գանգատները վերաբերում են այնպիսի որոշման, ինպիսին է օրինակ մեղադրական դատավիճարը, և Դուք արդեն դիմել եք բողոք դատական ատյաններ, ապա անհրաժեշտ չէ Ձեր գործը վերանայելու փորձեր անել: Անհրաժեշտ չէ նաև դիմել դատարաններից բացի այլ ատյաններ կամ խնդրանքով դիմել ներում ստանալու կամ համաներումից օգտվելու համար: Խորիրդարանին, պետության կամ կառավարության ղեկավարին, որևէ նախարարին կամ Մարդու իրավունքների պաշտպանին ուղղված դիմումները չեն համարվում իրավական պաշտպանության արդյունավետ միջոցներ, որոնցից Դուք պետք է օգտվեիք:

10. Ներպետական բարձրագույն իրավասու դատարանի կամ այլ մարմնի կողմից կայացրած որոշման օրվանից Դուք Դատարան դիմելու համար ունենք վեց ամիս ժամանակ: Վեցամյա ժամկետը հաշվարկվում է հասարակ բողոքարկման կազմով կայացրած վերջնական դատության որոշման մտահն Ձեզ կամ Ձեր փաստաքանին տեղեկացնելու օրվանից, այլ ոչ թե Ձեր գործը վերանայելու դիմումի կամ ներման կամ համաներման ակտի կիրառման խնդրանքի կամ ցանկացած այլ ոչ դատական բնույթ ունեցող մարմնին ուղղված դիմումի մերժման օրվանից:

11. Այս վեցամյա ժամկետի ընթացքը կանգ է առնում այն պահին, եթե Դուք Դատարանին եք ուղարկում Ձեր առաջին նամակը, որում հստակորեն թերկություն միայն ամփոփ ձևով շարադրված է Ձեր հետագայում ներկայացվելիք դիմումի առարկան, կամ լրացված դիմումի ձևաթուղթը: Տեղեկատվություն ստանալու խնդրանքով ուղարկված նամակը բավարար չէ վեցամյա ժամկետի ընթացքը կանգնեցնելու համար:

12. Չուր որպես տեղեկատվություն, ի նկատի ունեցնեք, որ Դատարանի կողմից քննվող դիմումների տվյալի քան 90% հայտարարվում են անընդունելի դիմումի ներկայացման ձևական պայմանները չբավարարելու պատճառով:

II. ԲՆՇՊԵՍ ԴԻՄԵԼ ԴԱՏԱՐԱՆ

13. Դատարանի պաշտոնական լեզուներն անգենենն ու ֆրանսենն են: Սակայն, Դուք կարող եք նաև Դատարանի Քարտուղարության հետ նամակագրություն վարել կոնվենցիան վավերացրած պետություններից որևէ մեկի պաշտոնական լեզվով, եթե Ձեզ այդպես ավելի հարմար է: Դատարքնության սկզբնական փուլում Դատարանի Ձեզ ուղղած նամակագրությունը ևս կարող է լինել այդ լեզվով: Այսուամենայնիվ, ի նկատի ունեցնեք, որ դատաքննության ավելի ուշ փուլում, այն է՝ եթե Դատարանը որոշում է խնդրել կառավարությանը գրավոր առարկություններ ներկայացնել Ձեր բողոքների վերաբերյալ, Դատարանի Ձեզ ուղղած ամբողջ նամակագրությունը կլինի անգլերեն կամ ֆրանսերեն լեզվով, և Դուք կամ Ձեր ներկայացնելու հետագա նամակագրությունը նույնպես պետք է վարել և Ձեր առարկությունները ներկայացներ որպես կանոն անգլերենով կամ ֆրանսերենով:

Ծանոթագրություն դիմողների համար

14. Դատարանը դիմումներն ընդունում է միայն փոստով (ոչ հնոախտով): Եթե դիմումը ներկայացվում է էլեկտրոնային փոստի կամ ֆաքսի միջոցով, ապա դրա բնագիրը պետք է ուղարկվի նաև հասարակ փոստով: **Ձեր գործը բանավոր ներկայացնելու համար անձամբ Ստրասբուրգ գալու անհրաժեշտություն չկա:**

15. Ձեր գանգատներին վնրաբերող ամբողջ նամակագրությունը պետք է ուղարկվի հետևյալ հասցենով.

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 STRASBOURG CEDEX
France - Ֆրանսիա

Խնդրվում է չամրացնել, չսոսնձնել և չկարենել Դատարան ներկայացվող ցանկացած նամակներն ու փաստաթղթերը: Բոլոր էջերը պետք է հաջորդականորեն համարակալվեն:

16. Ձեր առաջին նամակը կամ դիմումի ձևաթուղթը ստանալուն պես Դատարանի Քարտուղարությունը կպատասխանի՝ տեղեկացնելով, որ **Ձեր անունով գործ է գրանցվել (որի համարը պետք է հիշատակվի բոլոր հետագա նամակներում)**, և ուղարկելով գծիկավոր կողով պիտակներ, որոնք Դուք պետք է փակցներ Ձեր բոլոր հետագա նամակներին: Վետագայում հնարավոր է Ձեզանից պահանջվեն լրացուցիչ տեղեկություններ, փաստաթղթեր կամ բացատրություններ Ձեր գանգատների առնչությամբ: Այնուամենայնիվ, Քարտուղարությունը չի կարող Ձեզ տրամադրել տեղեկատվություն այն պետության օրենսդրության մասին, որի դեմ ուղղված են Ձեր գանգատները, կամ տալ իրավաբանական խորհրդատվություն ներքին օրենսդրության կիրառման և մեկնաբանման մասին:

17. Ձեր շահերից ելնելով՝ արագ պատասխաններ Քարտուղարության բոլոր նամակներին: Պատասխանի ցանկացած ուշացում կամ բացակայություն, ամենայն հավանականությամբ, կհանգնենի այն մտքին, որ Դուք շահագրգության չեք շարունակելու Ձեր գործի բննությունը:

18. Եթե Ձեր կարծիքով Ձեր գանգատները վնրաբերում են Կոնվենցիայով կամ դրան կից արձանագրություններով երաշխավորվող իրավունքներից մեկին և Ձեր կողմից պահպանվել են վերոհիշյալ պահանջները, ապա **Դուք պետք է ուշադիր և ընթեռնելի լրացրեք դիմումի ձևաթուղթը և այն՝ հնարավորին չափ շուտ, բայց ոչ ուշ, քան Քարտուղարության առաջին նամակի ամսաթից ութ շաբաթվա ընթացքում, ետ ուղարկեք բոլոր անհրաժշտ փաստաթղթերի հետ միասին:** Եթե դիմումի ձևաթուղթը չուղարկվի նշված ութ շաբաթվա ընթացքում, ապա կոնվենցիայի 35-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն (տես վերը նշված 6-րդ և 10-րդ կետերը) վեցամյա ժամկետը պահպանելու հարցը կորոշվի հաշվի առնելով Ձեր դիմումի ձևաթուղթի, այլ ոչ թե Ձեր առաջին նամակի ուղարկման ամսաթիվը: Ավելին, եթե դիմումի ձևաթուղթը ետ չուղարկվի այն Ձեզ ուղարկելու ամսաթից վեց ամսվա ընթացքում, ապա սա կհանգնենի այն մտքին, որ Դուք շահագրգության չեք շարունակելու Ձեր գործի բննությունը, և Ձեր գործը կոչնչացվի: Բացի այդ, Քարտուղարության կողմից պահանջվող լրացուցիչ տեղեկատվությունը կամ փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում, Դատարանը կարող է քննության չառնել դիմումը կամ ճանաչնել այն անընդունելի կամ հանել այն Դատարանի գործերի ցուցակից:

19. Դիմումի ձևաթուղթը լրացնելիս կարևոր է, որ Դուք.

(ա) ներկայացներ ճշգրիտ տեղեկություններ կողմների մասին (ձևաթղթի I-ին մաս)՝ անհրաժշտության դեպքում, յուրաքանչյուր դիմողի համար

Ծանոթագրություն դիմողների համար

առանձին թերթի վրա, իսկ, ներկայացուցիչ նշանակելու դեպքում, տրամադրելը լիազորագրի ձևը (ձևերը)։

(բ) պարզ և համառոտ շարադրենք այն փաստերը, որոնք վերաբերում են Ձեր գանգատներին (II-րդ մաս): Նշեք ստույգ ամսաթվերը և աշխատենք նկարագրել դեպքերն այն հաջորդականությամբ, ինչպես դրանք տեղի են ունեցել: Եթե Ձեր գանգատները վերաբերում են մի քանի տարբեր հարցերին (օրինակ՝ մի շարք տարբեր դատաքննություններին), ապա Դուք պետք է յուրաքանչյուր հարցը շարադրենք առանձին։

(գ) որքան հնարավոր է ստույգ, ըստ Կոնվենցիայի բացատրենք Ձեր գանգատները (III-րդ մաս): Նշեք, թե Կոնվենցիայի որ դրույթների վրա եք հիմնվում, և բացատրենք՝ ինչու ձևաթղթի II-րդ մասում Ձեր կողմից շարադրված փաստերում առկա է այդ դրույթների խախտումը։

(դ) տրամադրենք պահանջվող տեղեկատվությունը՝ ապացուցելու, որ Դուք պահպանել եք ժամկետները և իրավական պաշտպանության միջոցների սպառմանը վերաբերող պահանջները (IV-րդ մաս): Յուրաքանչյուր գանգատի համար պետք է տրվի առանձին տեղեկատվություն։

(ե) համառոտ նշեք, թե ինչ նպատակ եք հետապնդում դիմուլով Դատարան (V-րդ մաս):

(զ) նշեք, Դատարան ներկայացվող դիմումում տեղ գտած գանգատներով դիմել եք արդյոք քննության կամ կարգավորման որևէ այլ միջազգային աւայան (VI-րդ մաս): Եթե դիմել եք, ապա այդ մասին տրամադրենք մանրամասն տեղեկություններ, ներառյալ միջազգային մարմնի անվանումը, տեղի ունեցած քննության և կայացրած որոշումների ամսաթվերն ու մանրամասները: Կցնք համապատասխան որոշումների և այլ փաստաթղթերի պատճենները։

(է) կցնք IV-րդ և VI-րդ մասերում հիշատակված բոլոր վճիռների և որոշումների, ինչպես նաև բոլոր այն փաստաթղթերի ցանկը, որոնք Դուք ցանկանում եք ներկայացնել Դատարան որպես ապացույց (դատական նիստերի արձանագրություններ, վկաների ցուցմունքներ և այլն) (VII-րդ մաս): Դուք պետք է նաև ներկայացնեք փաստաթղթերի լրիվ պատճենները, եթե դրանք դեռ չեն ներկայացվել: Ոչ մի փաստաթուրք Ձեզ այլև ետ չի վերտարձ լինի: Այդ իսկ պատճառով Դուք պետք է շահագրգուված լինեք կցնելու միայն պատճեններ և չներկայացնելու բնագրեր։

(ը) ստորագրենք հայտարարությունը: Այն դեպքերում, եթե հայտարարությունը ստորագրում է դիմուի ներկայացուցիչը, դիմումին պետք է կցվի պատշաճ կերպով լրացված լիազորագիրը (եթե այն մինչ այդ չի ներկայացվել):

20. Որպես ընդիհանուր կանոն, Ձեր կողմից Քարտուղարությանը ներկայացրած նյութերում պարունակվող ցանկացած տեղեկատվություն, այդ թվում նաև տեղեկատվություն դիմուի կամ գործին առնչվող այլ անձանց մասին, մատշնի կիմնի հաճրությանը: Ավելին, այդ տեղեկատվությունը կարող է հայտնվել ինտերնետի միջոցով հանրությանը մատշնի Դատարանի HUDOC տվյալների բազայում, եթե Դատարանն այն ներառի պատասխանող կառավարությանը դիմումի մասին ծանուցելու նպատակով պատրաստված փաստերի շարադրանքի մեջ, ընդունելիության կամ դիմումը գործերի ցուցակից հանելու մասին որոշման կամ վճռի մեջ: Հետևաբար, Դուք պետք է տրամադրենք Ձեր կամ գործին առնչվող այլ անձանց անձնական կյանքին վերաբերող միայն այնպիսի մանրամասներ, որոնք էական դեռ են խաղում գործի բնույթին ըմբռնելու համար: Ավելին՝ եթե Դուք չեք ցանկանում, որ Ձեր անունը բաց լինի հաճրության համար, Դուք պետք է այդ մասին նշեք և բացատրենք, թե ինչով եք պատճառաբանում դատաքննությանը վերաբերող

Ծանոթագրություն դիմողների համար

Մեջնկատվության մատչելիության ընդունված կանոնից նման շնորհը:
Դատարանը կարող է թույլատրել պահպաններ անանոնությունը միայն
բացառիկ և պատշաճորեն հիմնավորված դեպքերում:

21. Դատարան նախնական բողոք ներկայացնելու համար պարտադիր չէ, որ Դուք ներկայացված լինեք փաստաբանի կողմից կամ որ Ձեր ներկայացուցիչը անպայման լինի փաստաբան: Եթե Դուք ունեք իրավաբանական ներկայացուցիչ, ապա Դուք պետք է կցեք դիմումին Ձեր շահենքը ներկայացնելու փաստաբանին կամ այլ անձին տված համապատասխան լիազորագիրը: Իրավաբանական անձի (ընկերություն, ընկերակցություն և այլն) կամ անհատների խմբի ներկայացուցիչը պետք է ապացույց ներկայացնի կանոնադրությամբ կամ օրենքով նախատեսված՝ դիմողին ներկայացնելու իր իրավունքի մասին:

22. Դատարանը չի կարող Ֆինանսապես օգնել Ձեր գանգատների սկզբնական տեսքությունը պատրաստելու համար փաստաբանին վճարելու հարցում: Սակայն, դատաքննության ավելի ուշ փուլում, եթե Դատարանը որոշում է կայացնում դիմումի մասին համապատասխան կառավարությանը ծանուցելու մասին՝ վերջինիս գրավոր դիտողությունները ստանալու համար, հնարավոր է, որ Դատարանից ստանաք ֆինանսական օգնություն, եթե չունեք բավարար միջոցներ փաստաբանին վճարելու համար և եթե նման օգնության անհրաժեշտություն կա գործի պատշաճ քննության համար:

23. Ձեր գործը քննվելու է անվճար: Քանի որ սկզբնական փուլում դատաքննությունն իրականացվում է գրավոր կերպով, անհրաժեշտ չէ անձամբ ներկայանալ Դատարան: Դատարանը ժամանակին կտեղեկացնի Ձեզ իր յուրաքանչյուր որոշման մասին:

Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կատարած վերապահումը

Կոնվենցիայի 5-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթները չեն ազդում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1996 թվականի օգոստոսի 12-ի թիվ 247 որոշմամբ հաստատված՝ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժների կարգապահական կանոնադրության գործողության վրա, համաձայն որի մեկուսացումը և պահումը կարգապահական մեկուսարանում որպես կարգապահական տույժ կարող է կիրառվել.

- Ժամկետային ծառայության զինվորների և սերժանտների նկատմամբ՝ մինչև 10 օր ժամկետով (համապատասխանաբար 54-րդ կետի «ն» և 55-րդ կետի «դ» ենթակետություն):

- պայմանագրով զինվորական ծառայության ընդունված զինվորների և սերժանտների նկատմամբ՝ մինչև 7 օր ժամկետով (համապատասխանաբար 54-րդ կետի «ն» և 56-րդ կետի «գ» ենթակետություն):

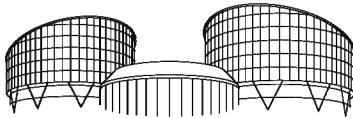
- ենթասպանների նկատմամբ՝ մինչև 7 օր ժամկետով (60-րդ կետի «գ» ենթակետություն):

- սպանների նկատմամբ՝ մինչև 5 օր ժամկետով (74-րդ կետի «գ» ենթակետություն):

Պետություն	Կոնվինցիա CETS 005	Արձանագրություն թիվ 1 CETS 009	Արձանագրություն թիվ 4 CETS 046	Արձանագրություն թիվ 6 CETS 114	Արձանագրություն թիվ 7 CETS 117	Արձանագրություն թիվ 12 CETS 177	Արձանագրություն թիվ 13 CETS 187
Ադրբեյչան	15.04.2002	15.04.2002	15.04.2002	01.05.2002	01.07.2002	-	-
Ալբանիա	02.10.1996	02.10.1996	02.10.1996	01.10.2000	01.01.1997	01.04.2005	01.06.2007
Անդորրա	22.01.1996	06.05.2008	06.05.2008	01.02.1996	01.08.2008	01.09.2008	01.07.2003
Ավստրիա	03.09.1958	03.09.1958	18.09.1969	01.03.1985	01.11.1988	-	01.05.2004
Բնիկիա	14.06.1955	14.06.1955	21.09.1970	01.01.1999	-	-	01.10.2003
Բունիա և Հերցեղովինա	12.07.2002	12.07.2002	12.07.2002	01.08.2002	01.10.2002	01.04.2005	01.11.2003
Բուլղարիա	07.09.1992	07.09.1992	04.11.2000	01.10.1999	01.02.2001	-	01.07.2003
Գերմանիա	03.09.1953	13.02.1957	01.06.1968	01.08.1989	-	-	01.02.2005
Դանիա	03.09.1953	18.05.1954	02.05.1968	01.03.1985	01.11.1988	-	01.07.2003
Էստոնիա	16.04.1996	16.04.1996	16.04.1996	01.05.1998	01.07.1996	-	01.06.2004
Թուրքիա	18.05.1954	18.05.1954	-	01.12.2003	-	-	01.06.2006
Խալանդիա	03.09.1953	18.05.1954	02.05.1968	01.06.1987	01.11.1988	-	01.03.2005
Խոպանիա	04.10.1979	27.11.1990	16.09.2009	01.03.1985	01.12.2009	01.06.2008	01.04.2010
Խոտլիա	26.10.1955	26.10.1955	27.05.1982	01.01.1989	01.02.1992	-	01.07.2009
Խոլանդիա	03.09.1953	18.05.1954	29.10.1968	01.07.1994	01.11.2001	-	01.07.2003
Լատվիա	27.06.1997	27.06.1997	27.06.1997	01.06.1999	01.09.1997	-	-
Լիհաստան	19.01.1993	10.10.1994	10.10.1994	01.11.2000	01.03.2003	-	-
Լիխտենշտեյն	08.09.1982	14.11.1995	08.02.2005	01.12.1990	01.05.2005	-	01.07.2003
Լիտվա	20.06.1995	24.05.1996	20.06.1995	01.08.1999	01.09.1995	-	01.05.2004
Լյուքսեմբուրգ	03.09.1953	18.05.1954	02.05.1968	01.03.1985	01.07.1989	01.07.2006	01.07.2006
Խորվաթիա	05.11.1997	05.11.1997	05.11.1997	01.12.1997	01.02.1998	01.04.2005	01.07.2003
Կիպրոս	06.10.1962	06.10.1962	03.10.1989	01.02.2000	01.12.2000	01.04.2005	01.07.2003
Հայաստան	26.04.2002	26.04.2002	26.04.2002	01.10.2003	01.07.2002	01.04.2005	-
Հունաստան	28.11.1974	28.11.1974	-	01.10.1998	01.11.1988	-	01.06.2005
Հունգարիա	05.11.1992	05.11.1992	05.11.1992	01.12.1992	01.02.1993	-	01.11.2003
Մալթա	23.01.1967	23.01.1967	05.06.2002	01.04.1991	01.04.2003	-	01.07.2003

Պետություն	Կոնվինցիա CETS 005	Արձանագրություն թիվ 1 CETS 009	Արձանագրություն թիվ 4 CETS 046	Արձանագրություն թիվ 6 CETS 114	Արձանագրություն թիվ 7 CETS 117	Արձանագրություն թիվ 12 CETS 177	Արձանագրություն թիվ 13 CETS 187
Մակեդոնիայի ՆՀՀ	10.04.1997	10.04.1997	10.04.1997	01.05.1997	01.07.1997	01.04.2005	01.11.2004
Միացյալ Թագավորություն	03.09.1953	18.05.1954	-	01.06.1999	-	-	01.02.2004
Մոլդովա	12.09.1997	12.09.1997	12.09.1997	01.10.1997	01.12.1997	-	01.02.2007
Մոնակո	30.11.2005	-	30.11.2005	01.12.2005	01.02.2006	-	01.03.2006
Մոնտենեգրո	06.06.2006	06.06.2006	06.06.2006	06.06.2006	06.06.2006	06.06.2006	06.06.2006
Նիդեռլանդներ	31.08.1954	31.08.1954	23.06.1982	01.05.1986	-	01.04.2005	01.06.2006
Նորվեգիա	03.09.1953	18.05.1954	02.05.1968	01.11.1988	01.01.1989	-	01.12.2005
Շվեյցարիա	03.09.1953	18.05.1954	02.05.1968	01.03.1985	01.11.1988	-	01.08.2003
Շվեյցարիա	28.11.1974	-	-	01.11.1987	01.11.1988	-	01.07.2003
Չեխիայի Հանրապետություն	01.01.1993	01.01.1993	01.01.1993	01.01.1993	01.01.1993	-	01.11.2004
Պորտուգալիա	09.11.1978	09.11.1978	09.11.1978	01.11.1986	01.03.2005	-	01.02.2004
Ռումինիա	20.06.1994	20.06.1994	20.06.1994	01.07.1994	01.09.1994	01.11.2006	01.08.2003
Ռուսաստան	05.05.1998	05.05.1998	05.05.1998	-	01.08.1998	-	-
Սան Մարինո	22.03.1989	22.03.1989	22.03.1989	01.04.1989	01.06.1989	01.04.2005	01.08.2003
Սերբիա	03.03.2004	03.03.2004	03.03.2004	01.04.2004	01.06.2004	01.04.2005	01.07.2004
Սլովակիա	01.01.1993	01.01.1993	01.01.1993	01.01.1993	01.01.1993	-	01.12.2005
Սլովենիա	28.06.1994	28.06.1994	28.06.1994	01.07.1994	01.09.1994	-	01.04.2004
Վրաստան	20.05.1999	07.06.2002	13.04.2000	01.05.2000	01.07.2000	01.04.2005	01.09.2003
Ուկրաինա	11.09.1997	11.09.1997	11.09.1997	01.05.2000	01.12.1997	01.07.2006	01.07.2003
Ֆինլանդիա	10.05.1990	10.05.1990	10.05.1990	01.06.1990	01.08.1990	01.04.2005	01.03.2005
Ֆրանսիա	03.05.1974	03.05.1974	03.05.1974	01.03.1986	01.11.1988	-	01.02.2008

Մի շարք դեպքներում պնդություններն արել են հայտարարություններ կամ վերապահումներ՝ Կոնվինցիայում և դրան կից արձանագրություններում ամրագրված իրենց պարտավորությունների վերաբերյալ: Ամբողջական գուցակը կարող եք գտնել ինտերնատային կայքի վրա (www.echr.coe.int) կամ պահանջնել Քարտուղարությունից:

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎՀՈՊԱԿԱՆ
ԴԱՏԱՐԱՆ
ԼԻԱԶՈՐՄԱԳԻՐ⁴

(Դատարանի Կանոնակարգի 36-րդ հոդված)

Ես՝

(դիմողի անունը, ազգանունը և հասցեն)

սույնով լիազորում եմ

(ներկայացուցի անունը, ազգանունը, հասցեն և զբաղմունքը)

ներկայացնել իմ շահերը Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանում, ինչպես նաև Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայով նախատեսված ցանկացած հետազա վարույթներում, Կոնվենցիայի 34-րդ հոդվածի համաձայն ընդդեմ

(պատասխանող պետություն)

..... -ին
(դիմումի ներկայացման ամսաթիվը)
իմ կողմից ներկայացված դիմումի առնչությամբ:

(Վայրը և ամսաթիվը)

.....

(դիմողի ստորագրությունը)

Սույնով ստանձնում եմ վերոհիշյալ լիազորությունները

.....

(ներկայացուցի ստորագրությունը)

⁴ Լիազորագիրը պետք է լրացվի և ստորագրվի դիմողի, ինչպես նաև նրա փաստաբանի կամ նշանակված այլ անձի կողմից: